

صنعت معدن تجارت

چالش های صنعت برق
آذر ماه ۱۳۹۱

شرکت کابل متال
METAL CABLE Co.

تولید کننده انواع کابل های فشار متوسط و قوی تا سطح ولتاژ ۶۶ کیلو ولت . فشار ضعیف (سرب دار ، زره دار ، نسوز ، ابزار دقیق و کنترل)

NACI
National Accreditation Center of Iran
مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران
از سازمان گسترش و تقویت کیفیت
Testimg
شماره
Reg. NACLAB/999
No.
ISO/IEC 17025

TÜV
AUSTRIA
PARTNER
CERTIFIED
ISO 9001
ISO 14001
ISO 18001

TÜV
AUSTRIA
PARTNER
CERTIFIED
ISO 9001
ISO 14001
ISO 18001

TÜV
AUSTRIA
CERTIFIED
ISO 9001
ISO 14001
ISO 18001

TÜV
AUSTRIA
CERTIFIED
ISO 9001
ISO 14001
ISO 18001

KEMA

کفپوش عایق برق کسری

دیگر نگران برق گرفتگی نباشید!

دارای گزارش آزمون از:

- مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت وزارت کار
- آزمایشگاه فشار قوی وزارت نیرو
- آزمایشگاه فشار قوی دانشگاه تهران
- مرکز پژوهش متالورژی رازی
- دانشگاه صنعت آب و برق شهید عباسپور
- مطابق استانداردهای بین‌المللی IEC61111, IEC60243:1, EN61111

عضو رسمی سندیکای صنعت برق و کمیته ملی برق و الکترونیک ایران

تهران، قلهک، شریعتی، کوچه مسعود، خیابان مطهری، پلاک ۱۱ کد پستی: ۱۹۱۳۷۷۳۳۴۳

تلفن مستقیم کارشناسان واحد کفپوش عایق برق: ۴ - ۳۳۳ ۷۵۴ - ۰۲۱

www.kasracompany.com

info@kasracompany.com

Tel/Fax: +98 21 264 000 37 - 39

MMS: +98 902 263 2010

SMS: 3000 722 707

Parsian Tablo Jonoub Shargh Co.

شرکت پارسیان تابلو جنوب شرق

عضو انجمن صنفی تولید کنندگان تابلوهای برق و دارای مجوز از وزارت صنایع، فعالیت خود را از سال ۱۳۸۳ در زمینه طراحی و ساخت انواع تابلوهای برق صنعتی آغاز نموده است و با استفاده از دانش فنی و مهندسین مجرب و نیروهای متخصص ورزیده و با در اختیار داشتن ماشین آلات لازم در این صنعت مطابق با استاندارد IEC، موفق به عرضه مرغوبترین تولیدات و ارائه بهترین خدمات به صنایع کشور شده است.

محصولات تولیدی:

* پست کمپکت

- پستهای کمپکت فلزی زمینی یک طبقه و دو طبقه
- پستهای موبایل
- پستهای پد مانند
- پستهای کمپکت GRC
- پستهای کمپکت نیمه دفنی

* تابلوهای فشار متوسط

- تابلو فشار متوسط کشویی
- تابلو فشار متوسط سنتی
- تابلو فشار متوسط کمپکت AIS

* تابلوهای فشار ضعیف

- تابلو کشویی فشار ضعیف
- تابلوهای کنترل موتور (MCC)
- تابلوهای توزیع عمومی (MDP)
- تابلوهای اصلاح ضریب قدرت (CB)

Mob: 09133427865

Web: www.parsian-tablo.ir

Instagram: [Parsiantablojnbshrgh_co](https://www.instagram.com/Parsiantablojnbshrgh_co)

خدمتی نوین در عرضه ویژه سازمان های

تا ۹۰٪ پوشش دندانپزشکی
در ۴۵۰ مرکز طرف قرارداد
در سراسر کشور

نماینده انحصاری سلامت
در کشور جمهوری اسلامی ایران

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور

دارای تندیس کار آفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

مرصه دندانپزشکی دولتی و خصوصی

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (خط ۳۰)

www.bonyansalamat.com

اجد سوئیس
سلامی ایران

گل گهر

رویش باورها در دل کویر

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر
GOLCONDA MINING & METALLURGICAL COMPANY
روابط عمومی و امور بین الملل

www.geg.ir

سازمان صنعت معدن تجارت

شناسنامه

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی **سمنت**
مدیر مسئول: ناصر بزرگمهر
مدیر بازرگانی: میلاد محمدی
دبیر ویژه نامه: شهریار خادمی
ویراستار: نگار جمالزاده
صفحه آرا و گرافیک: فائزه مزینانی
بازرگانی: فاطمه احمدپور، مجید مدنی،
امیرحسین حبیبی، سهیل فرزین، فریبا کربلایی
ناظر چاپ: بیژن بهادری

نماینده استان کرمان: بردیا امیر تیموری

با مشارکت:

با سپاس ویژه از عباس خالد نژاد و سمیه کاظم زاده دهکردی

ارتباط با ما

تلفن: ۸۲۱۹۰ - فکس: ۸۸۷۱۳۷۳۰

تلفن مرکزی آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲

فکس مرکزی آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۱۰۵۳۰۸

نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان شماره ۲۶

کد پستی: ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱

آگهی: ads@smtnews.ir

ویژه نامه‌ها: mag@smtnews.ir

فهرست

- ۳ دستور کار ویژه صنعت برق کشور ۶
- همکاری وزارتخانه‌های صمت و نیرو برای تامین ۶
- جای خالی بخش خصوصی در سیاست‌گذاری ۷
- چالش‌های برقی همچنان پابرجاست ۱۲
- اقتصاد انرژی در بیراهه ۱۴
- تبعات ناگزیر قطعی برق ۱۸
- نجات صنعت برق در گرو حمایت از بخش خصوصی ۱۹
- راهکاری برای پایان خاموشی‌ها ۲۰
- برگ برنده صادرات غیرنفتی ۲۲
- درخشش MMTE در نمایشگاه دانش بنیان معدن ۲۳
- اقتصاد صنعت برق ۲۴
- تحقق ظرفیت اسمی فولاد هرمزگان تا پایان سال جاری ۲۶
- عاقبت غفلت از موهبت خورشیدی ۲۸
- احداث ۱۱ نیروگاه خورشیدی طی یک سال اخیر/ تامین برق محور یادگان ۳۰

۳ دستور کار ویژه صنعت برق کشور

علی اکبر محرابیان؛ وزیر نیرو

صنعت برق در کشور صنعتی بالنده است و دو ویژگی بسیار مهم دارد. ویژگی اول توسعه و گسترش بسیار مناسب در طول سال‌های پس از انقلاب است و ویژگی دوم این است که به طور کامل در این صنعت مستقل و صاحب سبک هستیم. امروز دشمن رضایتمندی مردم را هدف قرار داده و در این بین سعی دارد با جریان‌سازی در خصوص زیرساخت‌های کشور مثل آب و برق این رضایتمندی را خدشه‌دار کند. متأسفانه در طول سال‌های اخیر، متناسب با رشد تقاضا نتوانسته‌ایم صنعت نیروگاهی را توسعه و به نیروگاه‌های کشور اضافه کنیم؛ به عبارت دیگر عرضه با فاصله زیاد از تقاضا عقب افتاده و تقاضای امروز بیش از ۱۳ هزار مگاوات نسبت به تولید است. در همین راستا مهم‌ترین برنامه در صنعت برق اصلاح وضعیت موجود به اتکای همه همکاران در صنعت برق است.

از همین رو سه برنامه در دستور کار صنعت برق کشور قرار گرفته است. با توجه به بالاتر بودن میزان ظرفیت نصب شده از تولید، وجود مشکلاتی مثل کاهش نزولات جوی و شرایط غیر استاندارد نیروگاه‌ها مشکلاتی را ایجاد کرده که نیازمند یک برنامه مناسب برای افزایش تولید با همین تعداد نیروگاه در سال‌ها و پیک‌های آینده هستیم. موضوع دوم توسعه صنعت نیروگاهی در کشور است که متأسفانه در سال‌های گذشته از رشد لازم برخوردار نبوده است. بایستی پروژه‌هایی را با مشارکت سرمایه‌گذاران، مصرف‌کنندگان عمده صنایع انرژی‌بر و خود دولت اجرا کنیم که در سال‌های آتی نگرانی قطعی برق را در بخش‌های مختلف مصرف به صفر برسانیم. موضوع سوم مدیریت مصرف و تقاضاست. در مدیریت مصرف و تقاضا باید نه از روش‌های قیمتی، بلکه از روش‌های تشویقی استفاده کرد؛ به گونه‌ای که مصرف‌کنندگان خود بتوانند روی مصرفشان مدیریت کرده و میزان صرفه‌جویی حاصل را به خود مصرف‌کننده برگردانند. از طرفی شدت انرژی در ایران فوق‌العاده بالاست

و باید با کاهش مصرف در همه بخش‌ها بتوانیم انگیزه‌ای را در مصرف‌کننده ایجاد کنیم. نباید فراموش کرد که عدم سرمایه‌گذاری و عدم رفع مشکلات در سال‌های گذشته باعث به وجود آمدن چالش‌هایی شده است که خاموشی‌های گسترده در بخش‌های مختلف مصرف، ناترازی بسیار زیاد و غیره از جمله این مشکلات بودند. از همین رو سرمایه‌گذاری روی نیروگاه‌های تجدیدپذیر از برنامه‌های جدی وزارت نیرو است. مهم‌ترین محور این موضوع نیز سرمایه‌گذاری در صنعت برق بخش غیردولتی خواهد بود. امروز بسیاری از صنایع کشور متقاضی احداث نیروگاه هستند که باید برای این کار شرایط را آماده و امکانات را فراهم کنیم. در پایان لازم می‌دانم مراتب قدردانی خود را از تمامی فعالان صنعت برق کشور که در این روزها با همدلی و همراهی وصف‌ناپذیر، رسالت خود را روشن کردن چراغ خانه هموطنان و گرداندن چرخ صنعت کشور می‌دانند و به خادمان خود در دولت یاری می‌رسانند به عمل آورم. الله یار و یاورتان.

همکاری وزارتخانه‌های صمت و نیرو برای تامین برق صنایع

سیدرضا فاطمی امین؛ وزیر صنعت، معدن و تجارت

از ابتدای روی کار آمدن دولت سیزدهم یکی از مهم‌ترین موارد در شهرک‌های صنعتی، تأمین زیرساخت‌ها برای تولید از جمله امکانات زیربنایی مثل زمین، آب، برق، گاز و انشعابات است. شرکت شهرک‌های صنعتی در یک سال گذشته کارهای بزرگی انجام داده که یکی از آنها احداث ۱۶۰۰ واحد کارگاهی برای شرکت‌های دانش‌بنیان است که با آغاز به کار یک شرکت، دیگر نیازی نباشد که وقت و منابعی صرف ساختمان‌سازی شود که این مورد در بسیاری از استان‌ها آغاز شده است. هر چند امسال هم در صنایع قطعی برق داشتیم، اما منظم‌تر از سال گذشته بود و شاید کمتر گزارشی را دیده باشیم که نگرانی شدیدی درباره قطع برق وجود داشته باشد. یکی دیگر از کارهای انجام شده در شهرک‌های صنعتی، تأمین برق است و براساس قانون، وزارت نیرو

باید تا ورودی شهرک صنعتی برق برساند و پست را احداث کند، اما به دلیل برخی محدودیت‌های وزارت نیرو، از سال گذشته، ما خودمان در شهرک‌های صنعتی تا ۳۰ درصد از هزینه‌های ایجاد پست را پرداخت کردیم. طبیعتاً چندین هزار مگاوات کمبود برق وجود دارد، اما با هماهنگی وزارت نیرو و وزارت صمت، در مورد شهرک‌های صنعتی، یک روز در هفته مشخص شد که در ساعتی مشخص برق صنایع قطع شود که این اقدام نیز موجب کاهش ناراضیاتی صنعتگران عزیز کشور شد. راه‌حل اساسی مشکل کاهش تولید در کشور، تولید برق است و هم‌اکنون در وزارت صنعت، معدن و تجارت تولید ۱۲ هزار مگاوات نیروگاه را شروع کردیم که نمونه آن در استان سمنان است. بنابراین راه‌حل اساسی این است که تولید برق را افزایش دهیم تا به طور کامل مشکل صنایع را حل کند و البته کاهش و بهینه‌سازی مصرف همچنان به قوت خود باقی است. لازم به ذکر است که در پنج ماهه نخست سال

۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته شاهد رشد ۱۰ درصدی تولید فولاد و آلومینیوم، رشد ۱۵ درصدی تولید زغال سنگ و همچنین رشد تولید در سایر زیربخش‌ها بودیم که با روند افزایشی که در مصرف انرژی در صنایع کشور وجود دارد، بهبود روند تولید با روند بیشتری ادامه خواهد یافت. تأمین انرژی و برق به معنای تداوم تولید و اطمینان از تولید است و با اقدام هماهنگ وزارتخانه‌های صمت و نیرو در سال جاری در تأمین برق صنایع، به صورت منظم و بیش از سال گذشته برق مورد نیاز تأمین شد، با این حال هنوز بابت شکاف و ناترازی در تأمین برق نگرانی وجود دارد. برای احداث و راه‌اندازی ۱۴ هزار مگاوات نیروگاه، ۲۹ شرکت تولیدی و صنعتی درخواست دادند که تا کنون تأمین ۱۰ هزار مگاوات از آن قطعی و به قرارداد تبدیل شده است که این مهم به اطمینان عرضه برق برای تولید صنعتی و معدنی کمک خواهد کرد. امیدوارم با رفع و رجوع مشکلات موجود، در اجرای پروژه‌های یادشده تسریع شود.

در گفتگوی صمت با اعضای سندیکای شرکت های تولید کننده برق مطرح شد:

جای خالی بخش خصوصی در سیاست گذاری

قطع مستمر برق به یکی از نگرانی های اساسی شهروندان تبدیل شده است اما این مسئله به بخش خانگی محدود نشده و قطعاً تأثیرات نامطلوب بسیاری بر صنعت کشور به جای می گذارد زیرا انرژی و در صدر آن، انرژی الکتریکی، یکی از زیرساخت های بنیادی تولید و توسعه و رونق آن است. چرا کسری برق به یکی از چالش های مهم عرصه صنعت کشور تبدیل شد؟ آیا دولتمردان در روند سیاست گذاری به خطا رفته اند؟ بخش خصوصی در این حوزه چه نقشی بر عهده دارد؟ چگونه می توان طرحی نو در انداخت و چشم انداز امیدوار کننده تری ترسیم کرد؟ در آسیب شناسی کسری تولید برق؛ بسیاری، اتهام اصلی را متوجه صادرات می دانند. آنها معتقدند چراغی که به خانه رواست به مسجد حرام است. از طرف دیگر بسیاری بر این اعتقاد هستند که این تصور؛ ساده انگارانه است چون در صورت توجه کافی دولت، مانع زدایی و تغییر اساسی رویه ها؛ هم می توان نیاز داخلی را به خوبی تامین کرد و هم بازار خارجی را که در سایه سال ها تلاش حاصل شده است به رقبا نباخت. در گفتگویی که با اعضای سندیکای شرکت های تولید کننده برق داشتیم از آنها درباره سوالات گفته شده پرسیدیم. بی شک توجه به نظرات کارشناسی و تخصصی فعالان بخش خصوصی می تواند راهگشا باشد و مسیر درست را مشخص بنماید.

آقای خوش گفتار به عنوان رئیس هیئت مدیره سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق از نظر شما مهم‌ترین و اساسی‌ترین مشکلات صنعت برق چه مواردی هستند؟

ابراهیم خوش گفتار: ابتدا باید بگویم ما تعریفی از ماهیت تامین برق در کشور نداریم. به عبارتی می‌توان گفت امر تامین برق در کشور به‌عنوان یک خدمت دولتی و عمومی تلقی می‌شود. تا زمانی که این نگرش وجود داشته باشد، مشکل صنعت برق حل نخواهد شد.

این در حالی است که در دنیا، برق به‌عنوان یک کالا با سازوکار اقتصادی عرضه و خرید و فروش می‌شود که معمولاً شرکت‌های تولیدکننده برق (که عمدتاً خصوصی هستند) به شبکه برق (که دولتی است) این کالا را عرضه و شبکه برق نیز به مصرف‌کننده در قالب کالا می‌فروشد. به عبارتی می‌توان گفت در عرف صنعت برق اغلب کشورهای، در زنجیره تامین انرژی برق شامل تولید، انتقال و توزیع، بخش دولتی صرفاً وظیفه انتقال را به عهده دارد که آن هم به دلیل حساسیت و اهمیت این انرژی است. در کشور ما صنعت برق شاید تنها صنعتی است که از بخش کاملاً خصوصی به بخش دولتی منتقل شده است. در سال ۱۳۴۶ با تاسیس وزارت آب و برق، این صنعت که در دست بخش خصوصی بود، به صنعتی کاملاً دولتی تبدیل و در اوایل دهه ۸۰ مجدداً مالکیت بخش‌هایی از آن به عهده بخش خصوصی سپرده شد.

متأسفانه هنگامی که این اتفاق رقم خورد یک نهاد مستقل تنظیم‌گر میان بخش خصوصی و دولتی تشکیل نشد و تمامی سیاست‌گذاری‌ها و اختیارات به‌رغم حضور بخش خصوصی در این صنعت بر عهده بخش دولتی واگذار شد. از این‌رو اداره این صنعت تا به امروز به دست دولت انجام می‌شود و بخش خصوصی فعال در تولید برق کم‌ترین نقش را در سیاست‌گذاری‌ها و تصمیمات این بخش دارد. این نوع نگرش و مدل رفتاری با بخش خصوصی باعث شد تا به‌مرور انگیزه حضور این بخش برای سرمایه‌گذاری در این صنعت کاهش یابد و این‌گونه دچار بحران سرمایه‌گذاری، به‌ویژه از سال ۱۳۹۲ به بعد در حوزه صنعت برق شدیم.

در این دوران، وزارت نیرو از پرداخت هزینه خرید انرژی برق از نیروگاه‌ها امتناع کرده، تا جایی که به‌مرور مطالبات نیروگاه‌های خصوصی بابت فروش برق به وزارت نیرو انباشته شد و سرمایه‌گذاران را با مشکلات اقتصادی گسترده‌ای مواجه کرده است. در چنین شرایطی طبیعی است که سرمایه‌گذار، سرمایه خود را در جایی به کار گیرد که از بازگشت سود و سرمایه‌اش اطمینان داشته باشد.

از سال ۹۲ این سوال برای تمام سرمایه‌گذاران اعم از دولتی و غیردولتی به وجود آمد که آیا در حوزه صنعت برق کشور سرمایه‌گذاری کنیم یا نه؟ هیچ‌کس پاسخ مشخصی برای این سؤال نداشت. این موضوع دقیقاً در سال‌هایی رخ داد که افراد در پتروشیمی‌ها، فولاد، سیمان و... سرمایه‌گذاری می‌کردند و سودهای قابل توجهی نیز به دست می‌آوردند. برای مثال کسانی که در آن روزها در حوزه پتروشیمی رقمی برابر ۷۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کرده بودند امروزه به رقمی بیش از ۳۵ هزار میلیارد تومان، دست پیدا کرده‌اند. اما کسی که در سال ۹۲ در حوزه برق ۱۰۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کرده بود امروزه در بهترین حالت به عدد ۲۱۰۰ میلیارد تومان رسیده است. به همین دلیل سرمایه‌گذار مایل به سرمایه‌گذاری در این صنعت نیست.

اما سوال اینجاست که چرا سرمایه‌گذاری در این حوزه سودده نیست؟ در پاسخ به این سوال پاسخ‌های متفاوت و متعددی وجود دارد. اولین پاسخ این است که هرسال برای فروش برق به مشترکان مختلف قیمت‌های تکلیفی مشخص می‌شود.

این قیمت تکلیفی هزینه‌های برق را کفاف نمی‌دهد و موجب کاهش منابع مالی وزارت نیرو می‌شود. به همین دلیل فشار نبود منابع مالی کافی در وزارت نیرو به بخش خصوصی تولیدکننده برق وارد می‌شود. از موارد تحمیل فشارهای مالی به

ابراهیم خوش گفتار

در حال حاضر حدود ۱۸ هزار مگاوات کمبود برق داریم و در بهترین حالت اگر تمام تلاش خود را به کار گیریم سالانه حدود ۴ هزار مگاوات از این میزان کسری را جبران خواهیم کرد

بخش خصوصی می‌تواند به انباشت مطالبات از وزارت نیرو و ثابت ماندن قیمت خرید برق توسط وزارت نیرو از نیروگاه‌های خصوصی طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹ اشاره کرد. این در حالی است که تمام کالاهای و خدمات در این سال‌ها مشمول افزایش قیمت شدیدی شده‌اند.

این مسائل موجب گریز سرمایه از بخش تولید برق و کاهش تولید و در نتیجه بروز خاموشی در سال‌های اخیر شد. در دو سه سال گذشته خاموشی‌ها مدیریت شده بود، یعنی خاموشی صنایع را به‌گونه‌ای تنظیم می‌کردند که به بخش خانگی فشاری وارد نشود.

اما در سال ۱۴۰۰ این موضوع قابل مدیریت نبود و بحران خاموشی در تمام کشور هویدا شد. در سال ۱۴۰۱ مجدداً این بحران مدیریت شد و خاموشی‌ها تنها در بخش صنایع اعمال شد. من معتقدم که بحران خاموشی‌ها تا ده سال آینده نیز ادامه‌دار خواهد بود؛ چراکه اگر ما همین امروز هم شروع به ساخت نیروگاه کنیم، ۵ سال دیگر به بهره‌وری لازم می‌رسند و پاسخگوی نیازهای ما خواهند بود. در حال حاضر حدود ۱۸ هزار مگاوات کمبود برق داریم و در بهترین حالت اگر تمام تلاش خود را به کار گیریم سالانه حدود ۴ هزار مگاوات از این میزان کسری را جبران خواهیم کرد.

نکته‌ای که نباید از آن غافل بود این است که هر چه پیش می‌رویم نیروگاه‌های موجود ما فرسوده می‌شوند و باید جایگزینی برای آنها داشته باشیم و از طرفی هم نیاز ما در حال افزایش است. ترکیب این دو موضوع با یکدیگر به ما این نتیجه را می‌دهد که ما حداقل تا یک دهه آینده با بحران خاموشی و تأمین برق مواجه خواهیم بود.

ما از سال ۱۳۹۴ می‌دانستیم که در سال ۱۴۰۰ ما ۷۰ هزار مگاوات تولید برق نیاز داریم ولی با اهمال کاری و پشت گوش انداختن به وضعیت کنونی رسیده‌ایم و در بهترین حالت تولید ما به ۶۰ هزار مگاوات رسیده است. اکنون نیز می‌دانیم که در سال ۱۴۰۲ به ۷۶ هزار مگاوات تولید برق احتیاج داریم ولی آنچه قادر به تولید آن خواهیم بود قطعاً از این مقدار کمتر است. باید در برنامه‌ریزی‌های تولید برق، هدف‌گذاری‌های کشور بر اساس رشد سایر شاخص‌ها از جمله رشد اقتصادی، افزایش جمعیت و مسائل جانبی آن انجام شود.

ذکر این نکته نیز خالی از اهمیت نیست که در حوزه برق سرمایه‌گذاری هنگامی توسط شرکت‌های مختلف انجام شده است که در بروکراسی دولت گرفتار شده‌اند. نیروگاه‌هایی هستند که با وام ارزی از صندوق توسعه ملی در حوزه صنعت برق کشور سرمایه‌گذاری کرده‌اند. با جهش نرخ ارز در سال‌های اخیر این نیروگاه‌ها با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو شده‌اند.

نیروگاه‌هایی که بر اساس قرارداد متقابل در سال ۱۳۹۲ بخش بخار را اجرا کردند تقریباً ۲/۱ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کردند و با توجه به افزایش چندین برابری نرخ ارز از سال ۹۲ تاکنون، متأسفانه امروزه برای چگونگی بازپرداخت این تسهیلات کسی پاسخگوی آنها نیست. در صورتی که اگر این افراد در هر حوزه دیگری سرمایه‌گذاری می‌کردند سود خوبی عایدشان می‌شد.

گفته می‌شود که صنایع که می‌بازان مصرف برق بالایی دارند باید برای خود نیروگاه بسازند. به نظر شما این موضوع منطقی است؟

خوش گفتار: هر دستگاهی که در حوزه اجرایی کشور وجود دارد دارای مسئولیت‌هایی است. مسئول تامین برق کشور وزارت نیرو است. سال‌های سال است که پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌ها بر این باورند که نباید به شبکه سراسری توزیع برق وصل شوند و باید از نیروگاه‌های مختص خود بهره‌مند باشند.

این موضوع از آنجایی نشئت می‌گیرد که حوزه صنعت نفت و صنایع جانبی آن بسیار پردرآمد است یا به عبارتی تاسیس نیروگاه برای این حوزه عدد چندان چشمگیری به حساب نمی‌آید و می‌توانند برای اطمینان خاطر، نسبت به احداث نیروگاه اختصاصی اقدام کنند.

به صنایع مختلف مانند فولاد و... نیز توصیه می‌شود که در این حوزه سرمایه‌گذاری و با ساخت نیروگاه، برق خود را به‌صورت اختصاصی تأمین کنند. اگر به عدد جمع این سرمایه‌گذاری‌ها دقت کنیم با رقم هنگفتی روبه‌رو خواهیم شد. حال هرچقدر وزارت نیرو از سرمایه‌گذاری در این بخش حمایت کند به نفع شبکه برق کشور خواهد بود.

آقای غیاث‌الدین به‌عنوان دبیر سندیکا، دولت برای حمایت از فعالان صنعت برق چه اقداماتی باید انجام دهد؟

پرویز غیاث‌الدین: تکلیف این موضوع را قانون مشخص کرده است. همان‌طور که می‌دانیم وزارت نیرو مسئول تامین برق کشور است. از طرفی قوانین متعددی در حمایت از صنعت برق تدوین شده است. اما نکته اینجاست که به این قوانین عمل نمی‌شود.

برای مثال مجلس یا دولت تکلیف می‌کند که برای برخی از مشترکان، برق یارانه‌ای در نظر گرفته شود. به عبارتی قیمت فروش برق به‌مراتب پایین‌تر از قیمت تمام‌شده آن است. مابه‌التفاوت این دو عدد را چه کسی باید پرداخت کند؟ بر اساس قانون موجود، مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی فروش

زمانی اندک به مردم وارد می‌شود. وقتی برق صنایع سیمان یا فولاد قطع می‌شود و تولید آن کاهش می‌یابد، موجب کمبود این محصولات در بازار و افزایش قیمت آن‌ها می‌شود. نهایتاً سازنده مسکن باید سیمان یا نیازهای دیگر را به هر قیمتی که شده خریداری کند. این‌گونه قیمت نهایی مسکن افزایش می‌یابد و در نهایت این افزایش قیمت بر مردم تحمیل می‌شود.

آقای مهندس کاظمی، شما به‌عنوان یکی از مدیران نیروگاه‌های خصوصی و عضو سندیکا بفرمایید که افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در تولید برق و راه‌کارهای برون‌رفت از مشکلات فعالان بخش خصوصی در تولید برق چیست و حمایت‌های لازم از بخش خصوصی چگونه باید انجام شود؟

نصرت‌الله کاظمی: در ابتدا لازم می‌دانم به علت افزایش اهمیت صنعت برق در سالیان اخیر چه در میان متولیان این حوزه و چه در میان عموم مردم اشاره کنم. افزایش اهمیت انرژی برق دلیلی جز بروز تبعات ناشی از نا تزاری میان تولید و مصرف برق ندارد.

از طرف دیگر با توجه به توضیحاتی که همکاران به آنها اشاره کردند، صنعت برق همانند یک فرایند مستلزم برنامه‌ریزی و هدایت است؛ به همین جهت می‌توان گفت نا تزاری میان تولید و مصرف معلول مشکلات این حوزه است. با توجه به شرایط کنونی بهتر است ما به‌جای تشخیص معلول‌ها در پی یافتن علل اصلی باشیم. به باور من با شناخت این علل‌ها و رفع آنها می‌توان راه‌های برون‌رفت از مشکلات را دریافت.

در پاسخ به سوال شما لازم است به جلسات متعددی که نهادهای تصمیم‌گیر و سیاست‌گذار طی سال‌های اخیر برگزار شده است، اشاره کنم. در آن جلسات شرایط تامین برق در سال‌های پیش رو توسط کارشناسان و فعالان حوزه تامین برق هشدار داده و پیشنهادهای و توصیه‌های لازم به متولیان این حوزه ارائه شد. به‌عبارت‌دیگر، متذکر شدیم که اگر بنا بر این است ما در سال‌های آتی با مشکلاتی از این قبیل مواجه نباشیم باید از همین لحظه درصدد رفع چالش‌های این حوزه براییم. به این دست از پیشنهادها آن‌طور که باید و شاید اهمیت لازم داده نشد و ما اکنون شاهد تعدد مشکلات این صنعت هستیم.

لازم به ذکر است صنعت برق جزء معدود صنایع کشور است که از پیش میزان نیاز تولید و مصرف آن با آمار دقیق و مورد اطمینان، قابل پیش‌بینی است. این امر فرصتی در اختیار کارشناسان صنعت برق قرار می‌دهد تا برنامه‌ریزی‌های این حوزه را با دقت لازم و کافی انجام دهند. به‌عبارت‌دیگر، پیش‌بینی وضعیت صنعت برق و ارائه پیشنهادهایی در راستای رفع مشکلات این صنعت، کار دشواری به نظر نمی‌رسد. از اوایل دهه ۸۰، دولت تصمیم گرفت تا بخش خصوصی نقش پررنگ‌تری در حوزه تولید برق ایفا کند، اما به باور من این تصمیم آن‌طور که باید و شاید در عرصه عمل اجرایی نشد.

مبنا بر این بود که بخش خصوصی با یکسری از حمایت‌های از پیش تعیین‌شده وارد صنعت برق شود و پس از چند سال این بخش بتواند به‌نوبه خود در بازار رقابت این صنعت خودی نشان دهد. همچنین در ادامه تصمیم بر آن بود که بخش خصوصی بتواند حوزه خود را بازتولید کند و مسیر توسعه خود را بیافریند اما نقشی که امروز بخش خصوصی در صنعت برق بر عهده دارد با آن

دارد. حال سوال اینجاست که برای تامین برق این ۴ میلیون واحد مسکونی چند نیروگاه باید تاسیس و چه تعداد پست برق احداث شود؟ دولت در هدف‌گذاری‌های خود رشد اقتصادی ۸ درصد را در برنامه هفتم در نظر گرفته است؛ آیا این رشد اقتصادی بدون تامین برق معنا دارد؟

بر اساس فرمول‌های موجود می‌توان نتیجه گرفت که برای یک درصد رشد اقتصادی به چه

پرویز غیاث الدین

متاسفانه بیشترین فشار ناشی از کمبود برق کشور در درجه اول به صنایع و بلافاصله و با تاخیر زمانی اندک به مردم وارد می‌شود. وقتی برق صنایع سیمان یا فولاد قطع می‌شود و تولید آن کاهش می‌یابد، موجب کمبود این محصولات در بازار و افزایش قیمت آن‌ها می‌شود

میزان برق احتیاج است. هدف‌گذاری دیگر دولت افزایش جمعیت است و این در حالی است که برای سیاست‌گذاری افزایش جمعیت نیز تامین انرژی برق متناسب با رشد جمعیت باید مورد توجه قرار گیرد. دولت باید محاسبه کند که به میزان ۱ درصد افزایش جمعیت به چه میزان برق احتیاج است.

این موارد باید بر اساس برنامه‌ریزی مشخصی، معین شوند. این برنامه باید با نظارت و پیگیری دقیقی اجرا شود و تنها بر روی کاغذ نوشته نشود. قطعا دفتر برنامه‌ریزی شرکت تواتر که برنامه‌های شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع سراسر کشور را تجمیع می‌کند اطلاعات جامع و کاملی از میزان نیاز برق هر منطقه دارد. تصور من این است که در برنامه هفتم توسعه حداقل ۳۵ هزار مگاوات باید به ظرفیت تولید برق اضافه شود.

ذکر این نکته را نیز ضروری می‌دانم؛ وقتی عنوان می‌شود ما در دوران پیک ۱۴ هزار مگاوات کمبود برق داریم به این معنی نیست که ۱۴ هزار مگاوات نیروگاه باید ساخته شود. برای مثال نیروگاهی وجود دارد که ظرفیت آن ۵۰۰ مگاوات است. نباید فراموش کرد که منظور، ۵۰۰ مگاوات در شرایط ایزو است.

شرایط ایزو مناسبات خاصی از نظر شرایط آب و هوایی و اقلیمی دارد. به عبارتی سقف این ظرفیت ۵۰۰ مگاوات است و لزوماً در هر شرایطی نمی‌تواند این میزان را تولید کند. بنابراین با محاسبه همه این موارد به این نتیجه می‌رسیم که برای ۳۵ هزار مگاوات افزایش ظرفیت، حداقل باید ۴۵ هزار مگاوات ظرفیت نیروگاهی احداث کرد تا با توجه به بحث‌های گفته‌شده و مسئله تلفات، بتوان ۳۵ هزار مگاوات برق را به مشترکان تحویل داد.

متاسفانه بیشترین فشار ناشی از کمبود برق کشور در درجه اول به صنایع و بلافاصله و با تاخیر

برق با قیمت تمام‌شده آن باید از سوی سازمان برنامه‌بودجه به وزارت نیرو پرداخت شود اما این کار انجام نمی‌شود.

برای احداث یک نیروگاه معمولی به سرمایه‌گذاری بسیار هنگفتی نیاز است. نه سرمایه‌گذار و نه هیچ بانکی قادر به تامین این میزان مبلغ نیست. حتی کنسرسیومی متشکل از چند بانک نیز چنین وامی در اختیار سرمایه‌گذار قرار نمی‌دهد.

بنابراین باید به سراغ صندوق توسعه ملی که به همین منظور تاسیس شده رفت. اولین سوال صندوق این است که محل بازگشت این پول از کجا خواهد بود؟ احداث‌کننده نیروگاهی چه پاسخی برای این سوال خواهد داشت؟ وزارت نیرو برای حل این مشکل رویه‌ای را در دولت مصوب کرده است که بر اساس آن بانک مرکزی موظف شده برای بازپرداخت وام ارزی به صندوق توسعه ملی ارز را برای این سرمایه‌گذاران به قیمت رسمی تعیین کند. اما در سررسید اقساط، بانک مرکزی برخلاف مصوبه هیئت‌وزیران در سال ۱۳۹۴ قیمت ارز را با قیمت بازار محاسبه می‌کند.

نیروگاه‌ها با این سیاست بانک مرکزی قادر به پرداخت اقساط خود نخواهند بود و از طرفی فشار بانک‌های عامل نیز به این مشکل اضافه می‌شود و در نتیجه نیروگاه دریافت‌کننده تسهیلات ارزی به یک بدهکار بزرگ بانکی تبدیل می‌شود. در حالی که ارز دریافتی را در احداث نیروگاه هزینه کرده است و حالا باید برای بازپرداخت آن چند برابر باید متحمل هزینه شود. با این توصیف سرمایه‌گذار جدیدی وارد این حوزه نخواهد شد.

دولت در برنامه ششم توسعه نسبت به رفع مشکلات و چالش‌های صنعت برق تاکید فراوانی داشت. این در حالی است که بنا به گفته کارشناسان و اهالی فن تنها ۲۸ درصد از این برنامه پیش رفت و اکنون صحبت از برنامه هفتم توسعه به میان آمده است. به عقیده شما مهم‌ترین اولویت‌های صنعت برق کشور که باید در این برنامه مدنظر قرار بگیرد چه مواردی هستند؟

غیاث‌الدین: من سال ۱۳۶۱ وارد صنعت برق شدم. در آن دوران مسئولان در حال برنامه‌ریزی برای سال ۱۳۹۵ بودند. وزارت نیرو در آن زمان برنامه‌های پنج‌ساله خود را تدوین می‌کرد و بر اساس اطلاعاتی که از وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مختلف دریافت می‌کرد به‌صورت مشخص می‌دانست که در هر منطقه‌ای به چه میزان انرژی برق نیاز است. بر اساس بررسی‌های انجام‌شده در خصوص رشد جمعیتی و رشد صنعتی مناطق مختلف کشور، وزارت نیرو می‌دانست که در سال ۹۵ هر نقطه از کشور به چه میزان نیروگاه و پست‌های برق احتیاج دارد.

در برنامه توسعه ششم، دولت مکلف شده بود که در طول برنامه، ۲۵ هزار مگاوات ظرفیت جدید نیروگاهی را احداث کند. مسئولان دولتی بر این باورند که طی این برنامه، به میزان ۳۰ هزار مگاوات نیروگاه را کلنگ زنی کرده‌اند. اما آنچه ما می‌دانیم یک مگاوات نیروگاه جدید هم کلنگ زنی نداشته‌ایم. تکالیف دولت در حوزه صنعت برق در برنامه هفتم با برنامه‌های پنجم و ششم تجمیع خواهد شد و این موضوع کار را برای اجرا سخت خواهد کرد.

دولت سیزدهم اوایل روی کار آمدنش اعلام کرد که ظرف چهار سال آینده چهار میلیون مسکن تولید خواهد کرد؛ این تعداد واحد مسکونی به چهار میلیون کنتور برق و انشعاب جدید احتیاج

تصمیمی که دو دهه پیش در این راستا اخذ شد، بسیار متفاوت است.

به همین جهت برای برون رفت از مشکلات این صنعت بهتر است در وهله نخست نقاط ضعف اجرای این تصمیم را شناسایی کنیم. با توجه به شرایط خاصی که بر کشور حاکم است سرمایه گذاری، کم و بیش در بخش ها و صنایع مختلف کشور انجام شده اما همان طور که همکاران اشاره کردند در سرمایه گذاری در صنعت برق نسبت به سایر صنایع کاهش چشمگیری را در سالیان اخیر تجربه کرده است.

من به نوبه خود علت این امر را عدم وجود پیش نیازهای لازم برای سرمایه گذاری در این حوزه می دانم. در واقع، سرمایه، لازمه سرمایه گذاری در یک بخش است اما به تنهایی برای تحقق این امر کافی نیست. به عبارت دیگر سرمایه شرط لازم اما کافی برای سرمایه گذاری نیست. فناوری، امکانات، دانش و مهندسی روز از دیگر شروط لازم برای سرمایه گذاری در یک بخش هستند. ما شروط لازم را برای سرمایه گذاری در اختیار داریم اما نتوانسته ایم از امکانات موجود استفاده کنیم.

برای مثال در حوزه نیروگاه های تجدید پذیر ما از موهبت تابش مستمر خورشید در چهار فصل بهره مند هستیم اما در این حوزه عملکردی بسیار ضعیف از خود به جای گذاشته ایم. با برخورداری از این موهبت ما می توانستیم در عرصه صادرات این انرژی بسیار پر قدرت حاضر شویم اما ما نه تنها نتوانستیم از این ظرفیت بهره لازم را کسب کنیم، بلکه در تولید آن برای مصارف داخلی نیز به مشکلات متعددی برمی خوردیم و با خاموشی های مکرری روبه رو می شویم. بر اساس آمار، ۱۰۰ تا ۱۵۰ دلار پر کیلووات ساعت در دنیا زبان خاموشی است.

لازم به ذکر است که این آمار تنها بخش زیان مالی و درآمدی این حوزه را شامل می شود. جدای از این مسئله همان طور که می دانید اگر خاموشی ها در وقت بی وقت اتفاق افتد، بحران هایی جدی در پی دارد؛ حتی خاموشی یک چراغ راهنمایی می تواند باعث آسیب جانی شود و مقیاسی برای سنجیدن این دست از آسیب ها در دست نیست.

و مهم تر از آن راهی برای جبران آنها وجود ندارد. به همین دلیل است که مشکلات این صنعت را باید به جد پیگیری کرد و راهکارهایی برای رفع این چالش ها یافت.

برای برون رفت از این معضلات باید بسترهایی فراهم شود تا بتوان بازاری رقابتی برای عرضه این محصول ایجاد کرد. به باور من، ما نه تنها برای فراهم ساختن چنین بستری اقدامات لازم را انجام ندادیم بلکه به طور کلی از مسیر ساخت بازاری رقابتی خارج شده ایم.

برای مثال ما ناگهان با مصوبه و آیین نامه هایی خلق الساعه مانند اجبار فروش درصدی از برق نیروگاه ها در بازار بورس روبه رو می شویم. این مصوبه سوالات و شبهات بسیاری با خود به همراه دارد. نخستین پرسشی که به ذهن متبادر می شود این است که اگر بورس یک بازار رقابت آزاد است چرا تولیدکنندگان باید به اجبار در این عرصه حضور پیدا کنند؟ اگر تولیدکنندگان توان رقابت داشته باشند خودجوش از بازار استقبال خواهند کرد و در غیر این صورت این اجبار راه به جایی نخواهد برد. لازم به ذکر است اختلافی که میان سرمایه گذاری ها در نیروگاه های مختلف بخش های غیردولتی وجود داشته موجب شده است تا با هزینه های تمام شده متفاوتی روبه رو باشیم.

به عبارت دیگر، تمامی مصوبه ها و برنامه هایی که در راستای حمایت از این صنعت تدوین شده اند، باید روندی را در پیش می گرفتند تا اگر سرمایه گذاری با استفاده از منافع ریالی، ارزی و ... در این حوزه سرمایه گذاری انجام داد در زمان معین و مشخصی شاهد بازگشت سرمایه خود باشد اما این امر میسر نشده است. مجموعه این عوامل سبب شده تا ما با نیروگاه هایی مواجه باشیم که به طور کلی نتوانسته اند خرج و دخل خود را تنظیم کنند و در آستانه ورشکستگی قرار دارند.

بنابراین اولین راهکار برای برون رفت از این دست مشکلات، همان طور که پیش تر اشاره شد این است که ما این پدیده را به طور کامل بشناسیم. ما تا یک پدیده را به طور کامل شناسایی نمی توانیم برای اصلاح و بهبود آن گامی روبه جلو برداریم. از آنجاکه ایجاد بستری مناسب برای فضای رقابتی در صنعت برق، یا فراموش شده یا جدی گرفته نشده است، اکنون ما با مشکلات بسیاری در این حوزه مواجه هستیم.

سوال اینجاست که ما در پی چه هستیم و هدف اصلی ما چیست؟ آیا ما می خواهیم تنها در یک

نصرت الله کاظمی

صنعت برق جزء معدود صنایع کشور است که از پیش میزبان نیاز تولید و مصرف آن با آمار دقیق و مورد اطمینان، قابل پیش بینی است. این امر فرصتی در اختیار کارشناسان صنعت برق قرار می دهد تا برنامه ریزی های این حوزه را با دقت لازم و کافی انجام دهند

رسانه حرف های عامه پسند بر زبان بیاوریم و یا در پی آنیم که این چالش را کارشناسانه مورد بررسی قرار دهیم و درصدد رفع موانع این صنعت گام برداریم؟ اگر از برنامه پنجم به بعد سرمایه گذاری در این حوزه انجام نشده است به دلیل حمایت هایی است که باید انجام می شد اما تنها در عرصه سخن باقی ماند.

بر این باور هستم که برون رفت از این مشکلات امری پیچیده نیست؛ تنها کاری که باید انجام شود این است که شرایطی متناسب با سرمایه گذاری ها و ضرورت های کنونی فراهم کرد. در مجموع می توان گفت راهکارهای برون رفت از این مشکلات را می توان در عواملی جست که سبب شده تا سرمایه اولیه و سود لازم سرمایه گذاران به ایشان بازنگردد. بدون تردید، فعالان اقتصادی حداقل انتظاراتی دارند و یکی از آنها این است که اگر در زمینه ای سرمایه گذاری انجام می دهند؛ بتوانند از حداقل سود لازم بهره مند شوند.

عدم وقوع این امر یکی از عواملی است که سبب شده تا شاهد کاهش سرمایه گذاری در این عرصه باشیم و به تبع پیامدهای ناشی از آن گریبانگیر تمامی بخش های مختلف جامعه شود. به طور کلی اگر بخواهم دو راهکار برای برون رفت از این مشکلات ارائه دهم در وهله نخست باید بگویم مشکلات نیروگاه هایی که بدهکاری وام های ارزی دارند باید رفع شود و سپس امکاناتی که در کشور به صورت بالقوه برای پیشرفت این دست از نیروگاه ها فراهم است را در اختیارشان قرار داد. اگر بتوان این ابر چالش را برطرف ساخت، صنعت برق به عنوان صنعت زیرساختی کشور و همچنین موتور محرکه صنایع دیگر می تواند در راستای ایجاد بسترهای لازم برای رشد و توسعه بخش های مختلف جامعه مانند فرهنگ، اقتصاد، صنایع و ... کمک های شایانی کند.

در سالیان اخیر موضوع تاسیس نهاد مستقل تنظیم گر بخش برق مطرح است و از آن به عنوان یکی از مهم ترین الزامات اصلاح ساختار صنعت برق یاد می شود. با این حال، به نظر می رسد که این اقدام با بن بست مواجه شده است. سوال اینجاست که تاسیس نهاد رگلاتوری برق چه تاثیری بر این صنعت دارد و تعویق این امر چه چالش هایی را ایجاد می کند؟

خوش گفتار: از سال ۹۶ تاسیس این نهاد مطرح و در سال ۹۷ کمیته های تدوین اساس نامه آن تشکیل شد. باید بگویم که نمایندگان از مجلس، سندیکای تولیدکنندگان برق، وزارت نیرو و تمامی ذی نفعان این حوزه، اعضای کمیته های تشکیل نهاد مستقل تنظیم گر برق را تشکیل می دادند.

قریب به دو سال و نیم این موضوع مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت به صورت لایحه به مجلس ارائه داده شد. این لایحه در نوبت دستور مجلس برای طرح در صحن بود که با تغییر دولت، اولین اقدامی که وزارت نیرو کرد بازپس گیری این لایحه از مجلس بود.

به اعتقاد من این نهاد به معنای سازمانی واسطه گر میان بخش خصوصی و دولتی است. برداشت من این است که ساختار وزارت نیرو برای ایجاد این نهاد تمایلی ندارد. علت عدم این تمایل را می توان این دانست که اگر این نهاد تاسیس شود بخشی از مسئولیت های وزارت نیرو به عهده نهاد رگلاتوری سپرده می شود. در چنین شرایطی ساختارهای کنترلی وزارت نیرو نقش کمرنگ تری را در این حوزه ایفا می کنند. به عبارت دیگر، کنترل تمام و کمال این حوزه از دست وزارت نیرو خارج می شود و به همین دلیل اقداماتی که در راستای تاسیس این نهاد انجام شده تاکنون راه به جایی نبرده است.

لازم می دانم درباره نقش و اهمیت تاسیس این نهاد چند نکته را متذکر شوم. همان طور که پیش تر اشاره شد از سال ۹۳ تا ۹۹ نرخ خرید برق و نرخ آمادگی نیروگاه های تولیدکننده برق ثابت بوده است؛ در حالی که در طی این مدت میزان نرخ تعرفه برق خانگی بیش از دو برابر افزایش قیمت داشته است. پیش تر نیز قانون گذاران اعلام کرده بودند که در ابتدای هرسال باید قیمت های خرید برق از نیروگاه ها و نرخ آمادگی اعلام شود اما این امر نیز تحقق نیافته است. از آنجاکه برق یک کالای استراتژیک است، بر این اساس، بخش خصوصی فعال در این حوزه را تحت فشار قرار می دهیم و چالش های این حوزه به دلیل عدم پیگیری پلاتکلیف می ماند.

همان‌طور که دوستان اشاره کردند ابر چالش‌های بسیاری در راستای رشد و ترقی این صنعت وجود دارند، مسائلی که در این نشست به آنها اشاره شد تنها بخشی از مشکلات کلان این صنعت را شکل می‌دهند. تاسیس نهاد رگلاتور می‌تواند بخشی از این مشکلات کلان را رفع کند. برای مثال این نهاد می‌تواند تنظیم کند که بخش خصوصی و دولتی هر کدام به‌نوبه خود چه مسئولیت‌هایی را در این حوزه بر عهده گیرند و یا قیمت‌گذاری این صنعت بر چه اساسی صورت گیرد. این امور تنها بخشی از مسئولیت‌هایی است که این نهاد می‌تواند آنها را بر عهده گیرد و چاره‌ای برای رفع از این مشکلات بیندیشد.

علاوه بر این که تاسیس این نهاد به تعویق افتاده است. هیچ‌کدام از تولیدکنندگان و بخش خصوصی جزء اعضای فعلی هیئت تنظیم بازار نیستند و تمام ساختار این نهاد را اعضای وزارت نیرو تشکیل می‌دهند. شایان‌ذکر است که پس از بازپس‌گیری لایحه تاسیس این نهاد از مجلس، جلساتی در راستای رفع موانع تاسیس این نهاد برگزار شد اما تا به این لحظه اقداماتی عملی در این زمینه انجام نشده است. امید می‌رود که تاسیس نهاد تنظیم‌گر با ساختاری معقول دوباره در دستور کار قرار گیرد و بتوانیم از این طریق عملکرد این صنعت را ارتقا بخشیم.

به تعویق افتادن تشکیل نهاد رگلاتور چه پیامدهای منفی برای صنعت برق و اقتصاد ایران دارد؟

غیاث‌الدین: تاسیس نهاد رگلاتوری تنها ویژه نیروگاه‌ها نیست بلکه هر شرکت و هر شخصی که به‌نوعی با حوزه برق سروکار دارد، تحت تاثیر تاسیس این نهاد قرار می‌گیرد. برای مثال وزارت نیرو به‌عنوان تامین‌کننده و عرضه‌کننده برق، مشترکان مصرف‌کننده، تولیدکننده و ... در زمره سازمان‌هایی هستند که تاسیس این نهاد می‌تواند اثری مستقیم بر عملکرد آنها به‌جای گذارد. به باور من پیش از مطرح کردن بخش خصوصی باید نهاد تنظیم‌گر تاسیس می‌شد.

همان‌طور که همکاران پیش‌تر اشاره کردند ماه‌ها جلسات متعددی با کارشناسان وزارت نیرو برگزار شد و در نهایت پس از صرف زمان بسیار اساس‌نامه این نهاد تدوین شد. گاهی تنها سه ساعت زمان صرف توافق بر یک جمله از یک بند ماده‌ای می‌شد و اساس‌نامه‌ای که با این مشقت تهیه شده است در وزارت نیرو به‌صورت کلی رد می‌شود. در حال حاضر نیروگاه، برق خود را در اختیار وزارت نیرو قرار می‌دهد اما هیچ اختیاری برای تعیین نرخ محصول خود ندارد.

ایجاد نهاد تنظیم‌گر یا رگلاتوری حتی برای مشترکان نیز مورد نیاز است. برای مثال شما درخواست انشعاب برق دارید. برای این درخواست حق انتخاب ندارید، می‌گویند بروید اداره برق و هر چه گفت باید عمل کنید. یعنی کسی که انشعاب واگذار می‌کند، برای شما تعیین تکلیف می‌کند، درحالی‌که باید حق انتخاب را فرد متقاضی انشعاب داشته باشد، درست همانند خرید وسایل از مغازه‌ها، اما اینجا حق انتخاب نداریم و همه‌چیز بر پایه انحصار است. قانون این موضوع را پیش‌بینی کرده و می‌گوید باید یک نهاد تنظیم‌گر بین خریدار و فروشنده وجود داشته باشد. این انحصار در حال حاضر در مورد نیروگاه‌ها که فروشنده برق هستند و هم وزارت نیرو که خریدار است، وجود دارد. البته باید بیان کرد که ترکیب نهاد که در قانون تعریف شده، ترکیبی مستقل است؛ پیش‌بینی به‌این ترتیب

است، کسی که حتی یک سهم در نیروگاه دارد، نمی‌تواند عضو نهاد تنظیم‌گر شود. در سایر کشورها وقتی تجدید ساختار را در صنعت برق شروع کردند در مرحله اول نهاد تنظیم‌گر برق را تاسیس کردند. که از روز اول ارتباط منطقی بین فروشنده و خریدار تامین شود. امسال در زمان اوج مصرف برق که بیشترین فروش را نیروگاه‌های برق داشتند، نرخ جدیدی برای خرید برق از نیروگاه‌ها در بازار برق تعیین نشد، این در صورتی است که این نرخ باید در آغاز هر سال تعیین شود. اما امسال در ۲۳ شهریور که گرما فروکش کرد و مصرف برق کاهش یافت، آمدند و نرخ تعیین کردند. به‌عبارتی دیگر هر دستورالعمل یا هر مقرراتی را که خودشان بخواهند تایید و یا لغو می‌کنند.

راهکار شما در گره‌گشایی از موضوع تشکیل رگلاتوری مستقل برق چیست؟

کاظمی: پیش از پاسخ به این سوال، نیاز است که ضرورت تشکیل نهاد رگلاتوری برق را بررسی کنیم. وقتی همه‌چیز در اختیار دولت است، بحث صنعت برق با خیلی از صنایع دیگر متفاوت است و اگر گریزی زده می‌شود به مسائل خاص، واقعیت این است مخاطب کسانی هستند که دغدغه این صنعت را دارند.

از آنجاکه برق یک کالای
استراتژیک است، بر این
اساس، بخش خصوصی فعال
در این حوزه را تحت فشار قرار
می‌دهیم و چالش‌های این حوزه
به دلیل عدم پیگیری بلامتکلیف
می‌مانند

تا قبل از دهه ۸۰ که تولید در دست دولت بود، بر اساس آیین‌نامه‌ها، وزارت نیرو مکلف است، برق دائم در اختیار همه مشترکین قرار دهد. وقتی تصمیم گرفته می‌شود که بخشی از این مسئولیت به جای دیگری واگذار شود، تضاد منافی خودبه‌خود ایجاد می‌شود. به‌عبارت‌دیگر حادث‌ترین شرایط در حالت گذار شکل می‌گیرد. چون در حالت گذار دولت در واقع همه نقش‌ها را در اختیار دارد. در این حالت است که ما باید دولت را یک سیاست‌گذار بدانیم نه مجری و مالک. همواره ضرورت حفظ منافع ملی دغدغه تمام کسانی بوده که این راه را پیموده‌اند و با چنین اقدامی به توسعه دست پیدا کرده‌اند. برای حفظ این منافع ملی تصمیم بر این بوده که یک نهاد مستقل که نه دولتی است و نه متعلق به بخش غیردولتی است (به عبارتی نفع گروه خاصی را تأمین نمی‌کند) تشکیل شود.

ما معتقدیم که ذات انسان زیاده‌خواه است. در همین راستا ممکن است بخش غیردولتی علی‌رغم اینکه کشور خود را دوست دارد دچار لغزش شود و از طرف دیگر ممکن است بخش دولتی که باید مدافع بخش دولت و حافظ بیت‌المال باشد نیز دچار خطای سهوی یا عمدی شود. در همین جهت این نهاد تنظیم‌گر باید این مسئله را به‌گونه‌ای حل‌وفصل کند که یک تصمیم‌گیری بر اساس منافع ملی انجام شود تا هم مشکلات از میان رود و هم ما دچار یک‌جانبه‌گرایی نشویم. ما باید تکلیف خود را با این مسائل مشخص کنیم. ما اگر مایل هستیم که یک نهاد تنظیم‌گر غیردولتی داشته

باشیم باید الزامات آن را رعایت کنیم. واقعیت امر این است که بخش نهاد تنظیم‌گر برق با ایده واگذاری و اجرای اصل ۴۴ در قانون مطرح بوده است. ما امروزه نیمی از این کار را انجام داده و نیمی را به امان خدا سپرده‌ایم. نکته قابل توجه اینجاست که این موضوع صرفاً به بخش صنعت برق مربوط نمی‌شود چراکه تمام واگذاری‌ها در کشور ما به همین صورت است.

با تمام این تفاسیر چه وضعیتی را برای زمستان ۱۴۰۱ و تابستان ۱۴۰۲ ارزیابی می‌کنید؟

خوش‌گفتار: ما در فصل زمستان مشکل تأمین گاز و در فصل تابستان مشکل تأمین برق داریم و دلیل عمده آن این است که در سیاست‌گذاری‌ها دقت لازم را به عمل نیاورده‌ایم. ما هیچ‌گاه در سیاست‌های کلان کشور به بخش انرژی توجه ویژه‌ای نداشته‌ایم. متأسفانه امروزه این ذهنیت در میان مردم وجود دارد که انرژی به میزان کافی موجود است و ما بی‌واهمه مصرف می‌کنیم. ریشه این ذهنیت از اینجا می‌آید که ما از اهمیت انرژی و ارزش واقعی آن آگاهی لازم را نداریم. در هنگام فصل سرما در شبکه‌های تلویزیونی زیرنویس می‌کنیم که «در مصرف گاز صرفه‌جویی کنید» و در فصل گرما نیز این زیرنویس را به «در مصرف برق صرفه‌جویی کنید» تغییر می‌دهیم. ما سال‌هاست که این زیرنویس‌ها را شبکه‌های تلویزیونی می‌بینیم و همین موضوع نشان‌دهنده این است که ما هنوز موضوع انرژی را به‌درستی متوجه نشده‌ایم و موفق نشده‌ایم به مردم آموزش دهیم که چطور انرژی را مصرف کنند.

امروزه به همه روستاها گازرسانی و برق‌رسانی شده است. وزارتخانه‌های نفت و نیرو هم از این موضوع استفاده تبلیغاتی خود را می‌برند اما نکته‌ای که در این میان وجود دارد این است که به علت کمبودهای موجود، در زمستان گاز و وجود ندارد که به این روستاها برسد و در تابستان نیز برق را نمی‌توان به این روستاها رساند. این در صورتی است که اگر هر دو انرژی برق و گاز را با یکدیگر هم‌پوشانی می‌کردند؛ اکنون شاهد این دست از مشکلات نبودیم. برای مثال اگر تنها برق را به روستاها ارسال می‌کردند؛ این امر علاوه بر تأمین برق، جایگزین نیاز گاز هم می‌شد، هم هزینه سرمایه‌گذاری کمتری می‌افتاد و هم از نظر ملی انرژی کمتری مصرف می‌شد؛ از طرفی تکلیف مصرف‌کنندگان نیز مشخص بود و می‌دانست که در فصل سرما و گرما برق پایدار دارد.

متأسفانه این یک حقیقت غیرقابل کتمان است که ما برای انرژی ارزش قائل نیستیم. تا زمانی که این تفکر وجود داشته باشد، در زمستان برای تأمین گاز و در تابستان برای تأمین برق مشکل داریم. یارانه‌ای که در این بخش پرداخت می‌شود بسیار هنگفت است. کاش می‌شد مردم را توجیه کرد که مصرف بیش از حد تعیین شده مستلزم پرداخت هزینه بیشتر است. وقتی مردم ارزش انرژی را از این طریق متوجه می‌شدند می‌توانستیم به صرفه‌جویی در این حوزه امیدوار باشیم. متأسفانه بخش حاکمیتی ما در این زمینه کوتاهی کرده است.

من امیدوارم که تمام بخش‌های کشور مخصوصاً وزارت نیرو به قانون پایبند باشند. شاید پایبندی به قانون اذیت‌هایی را به همراه داشته باشد اما حسن آن این است که دو طرف زبان مشترک خواهند داشت. از طرفی ما باید در مورد انرژی هم‌فکری و اندیشه کنیم و به این نتیجه برسیم که چگونه می‌توان بحران‌های این حوزه را با تعامل و واقع‌بینی

چالش‌های برقی همچنان پابرجاست

جدی گفت: ظرفیت برق خورشیدی در کشور بسیار بالاست. مشوق‌هایی هم در این زمینه تعریف شده است. خوشبختانه وزارت نیرو در این حوزه اقدامات موثری را انجام داده است اما عقب‌ماندگی‌های گذشته بسیار زیاد است و باید این موضوع جدی گرفته شود.

روبرت بگریان

علیرضا ورنصری

علی جدی

داریم. خیلی جدی‌تر باید به این حوزه ورود کنیم. خوشبختانه وزارت نیرو در این حوزه اقدامات موثری را انجام داده است اما عقب‌ماندگی‌های گذشته بسیار زیاد است و باید این موضوع جدی گرفته شود.

عضو مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این سوال که با وجود کسری برق در کشور چرا اقداماتی در راستای صادرات انجام می‌شود، گفت: صادرات معمولاً به دلیل تحکیم مراودات اقتصادی انجام می‌شود. ما هم واردات و هم صادرات داریم. در بحث گاز و برق هم به همین گونه است. اگر مراوده اقتصادی و واردات و صادرات، متوازن باشد مشکلی پیش نمی‌آید اما اینکه از جایی، کالا و خدمت بگیریم و کالایی را برای آن تامین نکنیم قطعاً با مشکل مواجه می‌شویم. باید بعضی از مراوده‌های اقتصادی را حفظ کرد. بالاخره کشورهای اطراف به مراودات گازی و برقی نیاز دارند.

گرانی برق چراغ صنعت نو پای گردشگری را خاموش می‌کند

عضو کمیسیون انرژی در مجلس شورای اسلامی گفت: کاهش تعرفه انرژی تأسیسات گردشگری از مشوق‌های مهم این بخش است. افزایش این قیمت‌ها علاوه بر افزایش بهای تمام‌شده خدمات گردشگری موجب کاهش سرمایه‌گذاری شده است و انگیزه‌های سرمایه‌گذاران در کشور از دست خواهد رفت. علیرضا ورنصری قندعلی در مورد طرح مانع

صنعت بودیم. حجم رشد در صنعت لوازم خانگی بیشتر است چون بسیاری از خانواده‌ها از لوازم خانگی استفاده می‌کنند که پیشتر استفاده نمی‌کردند. بنابراین اگر طبق پیش‌بینی‌های به‌عمل آمده؛ پیش می‌رفتیم به این وضعیت برنمی‌خوردیم. همچنان دیر نیست و نباید کاهلی کنیم. در حوزه صنعت برق؛ سال گذشته تصمیم بر آن شد که معادل ۱۰ هزار مگاوات، صنعت جدید دایر شود. باید این تصمیم را دنبال کنیم. در حوزه هسته‌ای که از جمله تأکیدات چندباره رهبر انقلاب است باید رقم بالایی را به ثبت برسانیم و بیش‌ازپیش به این سو حرکت کنیم.

وی در ادامه افزود: در بحث نیروگاه‌ها که اندکی با کندی مواجه شده بودند باید با جدیت بیشتری عمل شود و انواع دیگر برق هم جایگزین شود. نباید صرفاً به برق‌هایی که مستلزم مصرف گاز است بسنده نکرد و به انواع دیگری مثل برق خورشیدی هم باید توجه داشت. ظرفیت برق خورشیدی در کشور بسیار بالاست. مشوق‌هایی هم تعریف شد و دولت باید این موضوع را به‌مراتب جدی‌تر گیرد. این خیلی بد است که ما این‌همه برای تولید و توسعه هرچه بیشتر و حداکثری آن، زمینه‌سازی می‌کنیم و به صنایع کمک می‌کنیم و سرمایه در گردش آنها را فراهم می‌کنیم و مطابق تبصره ۱۸ یارانه می‌دهیم تا صنایع راه‌اندازی شود ولی در عرصه تامین برق مشکل همچنان

ایران شانزدهمین تولیدکننده و هجدهمین مصرف‌کننده برق جهان است اما به دلایل مختلف، همچنان صنعت برق آن، وضعیت نامساعدی را سپری می‌کند تا جایی که دسترسی به برق به یکی از چالش‌های فضای کسب‌وکار تبدیل شده است. ضمن اینکه بررسی‌ها نشان می‌دهد این صنعت در آینده نیز با کسری بودجه هزینه‌ای و سرمایه‌ای مواجه خواهد شد که احتمالاً کار را سخت‌تر نیز می‌کند. صنعت برق (نیروگاهی) در بین صنایع بسیار هزینه‌بر است و معمولاً دولت‌ها، سرمایه کافی برای واردشدن در آن و راه‌اندازی نیروگاه جدید را ندارد. در این شرایط، حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی بسیار ضروری و دارای اهمیت است. البته به غیر از چالش مطرح شده، صنعت برق با مشکلات متعدد دیگری دست به گریبان است. در همین راستا ما در صمت گفتگویی با نمایندگان مجلس شورای اسلامی داشتیم.

باید مراوده‌های اقتصادی را حفظ کرد

علی جدی درباره وضعیت کنونی صنعت برق اظهار کرد: در مورد برق باید گفت که اگر قوانین قبلی، تغییر می‌کرد و مطابق پیش‌بینی‌ها، عمل می‌شد؛ اکنون مشکلات بسیار کمتری داشتیم. در گذشته، آن دسته از صنایعی که مصرف نامتعارف داشتند ملزم بودند خودشان برق موردنیازشان را تامین کنند اما بسیاری؛ چنین نکردند. از طرف دیگر شاهد رشد

در مورد لزوم اصلاح قیمت گذاری انرژی و تعرفه گذاری پلکانی قیوض اظهار کرد: در ۱۰ سال گذشته عدم سرمایه گذاری لازم در حوزه تولید نیروگاه و زیرساخت های انتقال انرژی موجب بروز مشکلاتی در این زمینه در کشور شده است.

وی ادامه داد: با وجود اینکه با شروع به کار دولت جدید در وزارت نیرو اقدامات خوبی انجام شده؛ اما به هر حال مکفی نبوده است و در زمینه تأمین نیروگاه و تولید برق جدید نتوانسته ایم متناسب با برنامه ششم عمل کنیم تا جایی که شاهد بودیم میزان و تغییر نحوه مصرف گاز با سرد شدن هوا موجب مشکلاتی در شبکه می شود.

وی افزود: در پایان دوره مسئولیت دولت قبلی حدود ۱۷ یا ۱۸ میلیارد دلار پروژه های نیمه تمام و بر زمین مانده در حوزه نیروگاهی داشتیم که برای تکمیل شدن نیاز به منابع ارزی داشتند و مبلغ قابل توجهی هم بدهی وزارت نیرو و دولت به پیمانکاران بود که باید این بدهی ها نیز تسویه می شد.

وی با اشاره به اینکه تغییر الگوی مصرف موجب افزایش استفاده از انرژی شده است ادامه داد: عوامل دیگری مانند ماینرها و رمز ارزها، چاه های غیرمجاز در حوزه کشاورزی و ناکارآمدی نیروگاه های برق آبی در اثر کمبود بارندگی و عدم توان توزیع موثر گاز بین بخش نیروگاهی و مصارف خانگی نیز باعث برهم خوردن تناسب عرضه و تقاضا در حوزه انرژی شد.

اصلاح مدیریت انرژی یک الزام است نه یک انتخاب بگلیبان با تأکید بر ضرورت ساده سازی و شفاف سازی تعرفه ها و نرخ بندی ها توسط کارشناسان و رسانه ها گفت: باید موضوع را به گونه ای برای مردم تبیین کنیم که همه متقاعد بشوند. واقعیت این است که این اصلاح قیمت گذاری و مدیریت انرژی و هدفمند کردن یارانه ها چه در حوزه گاز و چه در حوزه برق یک الزام است، نه یک انتخاب و دیر یا زود باید به سمت چنین تغییرات و اصلاحاتی برویم؛ البته باید ببینیم چه سازوکارهایی را می توانیم به کار بگیریم که این تغییرات و اصلاحات اساسی با حداقل آسیب برای مردم به ویژه طبقات محروم و متوسط جامعه همراه باشد.

بهای تمام شده خدمات گردشگری موجب کاهش سرمایه گذاری شده و انگیزه های سرمایه گذاران در کشور خواهد بود

ورناصری تأکید کرد: کاهش تعرفه انرژی تاسیسات گردشگری از مشوق های مهم بخش گردشگری است که افزایش آنها علاوه بر افزایش بهای تمام شده خدمات گردشگری موجب کاهش سرمایه گذاری و انگیزه های سرمایه گذاران در کشور خواهد بود.

نماینده مردم در مجلس یازدهم تصریح کرد: توجه داشته باشیم که به طور کلی آسیب پذیری صنعت نو پای گردشگری، سیال بودن ماهیت صنعت گردشگری، کوچک و متوسط بودن کسب و کارهای مرتبط با این حوزه و تأثیر پذیری از پیامدهای محیطی، از شاخص هایی است که این حوزه را به حمایت ها و سیاست های تشویقی متنوع ملی و همراهی کلیه نهادهای فرابخشی نیازمند می سازد.

ورناصری با اشاره به چالش هایی که در سه سال گذشته به علت همه گیری کرونا و تضعیف صنعت گردشگری در کشور، اظهار کرد: چالش های ناشی از شیوع کرونا صنعت گردشگری کشور در سطوح ملی، منطقه ای و جهانی را دچار افول کرد، به منظور احیای دوباره این حوزه، اتخاذ تدابیر مختلف بسیار ضروری است؛ لذا در کنار اعمال راهبردهایی از جمله بخشودگی مالیاتی، تسهیلات تشویقی احیای تاسیسات گردشگری آسیب دیده از شیوع کرونا، بستر سازی جهت توسعه سرمایه گذاری خصوصی در این حوزه، به لحاظ نمودن مصوباتی جهت عدم روند افزایش در تعرفه های انرژی تاسیسات گردشگری هم باید توجه ویژه شود تا تاب آوری فعالان این کسب و کارها تقویت و توسعه یابد.

تعرفه گذاری پلکانی راهکار تنظیم مصرف انرژی بدون فشار بر کم مصرف ها

عضو کمیسیون انرژی مجلس با اشاره به این موضوع که اصلاح قیمت گذاری انرژی یک الزام است، نه انتخاب، گفت: تعرفه گذاری پلکانی موجب اصلاح الگوی مصرف بدون فشار بر کسانی که الگو مصرف را رعایت می کنند، خواهد شد. روبرت بگلیبان عضو کمیسیون انرژی مجلس

زدایی از توسعه صنعت برق گفت: برق جزء خدمات شهروندی است اما این صنعت پایه در تشکیلات درونی با مکانیزم های اقتصادی اداره نمی شود. بر اساس نقش صنعت برق در توسعه، قوانین بالادستی مشخصاً بر تقویت توان این صنعت موکد هستند، به عنوان نمونه طبق بند «ت» ماده ۴۸ قانون برنامه ششم توسعه دولت مکلف بود از طریق وزارت نیرو در طول اجرای برنامه نسبت به افزایش توان تولید برق تا ۲۵ هزار مگاوات از طریق سرمایه گذاری موسسات عمومی غیردولتی، تعاونی و خصوصی اعم از داخلی و خارجی و یا منافع داخلی شرکت های تابعه یا به صورت روش های متداول سرمایه گذاری از جمله ساخت و بهره برداری اقدام کند.

نماینده مردم مسجد سلیمان، لالی، هفتگل و اندیکا افزود: حمایت مجلس و صاحب نظران از ظرفیت های قانونی برای تهاثر بدهی ها و همچنین بازگشت فوری و مستقیم تمامی وجوه دریافتی از فروش برق به صنعت برق، بهینه سازی و نوسازی شبکه های برق، بهینه سازی و اصلاح الگوی مصرف برق، توسعه این صنعت مطابق استانداردهای جهانی، سرمایه گذاری بخش خصوصی در این صنعت، توسعه زیرساخت ها، اصلاح قیمت گذاری برق و واقعی شدن قیمت ها، اصلاح سبک زندگی در راستای استفاده از وسایل کم مصرف، به عنوان راهکارهای مدیریتی افزایش تولید، راندمان و بازدهی از مهم ترین اولویت های توسعه صنعت برق در این طرح مدنظر است.

صنعت گردشگری در تمام کشورها از بخش های اقتصاد پیشران است

عضو کمیسیون انرژی در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: صنعت گردشگری در تمام کشورها از بخش های اقتصادی پیشران محسوب می شود، به دلیل اینکه این صنعت به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر عناصر متعدد مرتبط به زنجیره تأمین خود اثر دارد، پیشنهادهایی جهت بازنگری برخی از موارد این طرح ارائه شده است و به همین دلیل به دستور رئیس مجلس به کمیسیون ارجاع داده شد. کاهش تعرفه انرژی تاسیسات گردشگری از مشوق های مهم بخش گردشگری است که افزایش آنها علاوه بر افزایش

اقتصاد انرژی در بیراهه

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران در گفتگو با صمت مطرح کرد: ریشه عدم سرمایه‌گذاری در صنعت را می‌توان در مداخله دولت در اقتصاد و قیمت‌گذاری دستوری در این حوزه و همچنین غیرواقعی بودن قیمت انرژی جستجو کرد. این دو عامل منجر شده است تا اقتصاد انرژی در مسیر درخور خود حرکت نکند و بخش خصوصی و هم دولتی از سرمایه‌گذاری در این صنعت سر باز زنند.

و حتی دولت‌های پیشین در این راستا رویکردهای مناسبی در پیش نگرفته‌اند. دولت‌ها در سالیان اخیر همواره بر آن بوده‌اند تا بودجه لازم این صنعت را از درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت تامین کنند. این رویکرد در سالیان پیش تا حدودی پاسخگوی نیازهای صنعت برق بود و بودجه لازم این صنعت از این طریق تامین می‌شد زیرا نفت ایران در عرصه بین‌المللی بازار خوبی را از آن خود کرده بود و با توجه به درآمدهای ارزی حاصل از آن، دولت می‌توانست قیمت برق را در دفاتر مربوطه با هر نرخی ثبت و سپس بر اساس معیارهای خود نرخ فروش را نیز تعیین کند. اگر در این میان زیانی وجود داشت می‌توانست آن را توسط دلارهای نفتی به‌دست‌آمده جبران کند اما در حال حاضر با تشدید تحریم‌ها درآمدهای ارزی کشور به‌شدت کاهش یافته و آسیب‌های بسیاری به این حوزه وارد شده است. لازم به ذکر است دولت می‌توانست رویکردهای دیگری را در این زمینه در پیش گیرد و حضور خود را در صنعت برق کم‌رنگ کند تا بخش خصوصی وارد عمل شود و بازار عرضه و تقاضای مطلوبی در این زمینه شکل

سلمی، نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران به گفتگو نشستیم.

حمیدرضا صالحی در تشریح چالش‌های صنعت برق گفت: مشکلات صنعت برق به چند بخش تقسیم می‌شوند اما عدم سرمایه‌گذاری در این صنعت را می‌توان مهم‌ترین معضل این حوزه دانست. به باور من ریشه عدم سرمایه‌گذاری در صنعت را می‌توان در مداخله دولت در اقتصاد و قیمت‌گذاری دستوری در این حوزه و همچنین غیرواقعی بودن قیمت انرژی جستجو کرد. این دو عامل منجر شده است تا اقتصاد انرژی در مسیر درخور خود حرکت نکند و بخش خصوصی و هم دولتی از سرمایه‌گذاری در این صنعت سر باز زنند. به‌طور کلی می‌توان گفت مجموعه دلایل ذکرشده سبب شده تا آن‌طور که باید و شاید سرمایه‌گذاری‌های لازم در این حوزه انجام نشود و این صنعت از دستیابی به جایگاه واقعی خود در اقتصاد کشور باز ماند.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران درباره سیاست‌گذاری‌های دولت در راستای حمایت از این صنعت اظهار کرد: متأسفانه دولت سیزدهم

صنعت برق به‌عنوان پیش‌نیاز اغلب صنایع دیگر شناخته می‌شود و نقش پررنگی را در عرصه بین‌الملل ایفا می‌کند اما خاموشی‌های متداوم در بخش‌های مختلف کشور حاکی از مشکلات متعددی است

حمیدرضا صالحی سلمی

که این صنعت با آن‌ها دست‌وپنجه نرم می‌کند. در حال حاضر، طبق آمار نا ترازی سنگینی میان تولید و مصرف برق در کشور وجود دارد و درآمدهای ارزی نفتی و رویکردهای پیشین در راستای متعادل ساختن این امر، دیگر پاسخگو نیست. تاسیس نهاد رگلاتوری برای سامان‌بخشی به این صنعت موضوعی است که در چند سال اخیر به آن پرداخته شده اما چگونگی ساختار و زمان تاسیس آن همچنان نامشخص است. در راستای برگزاری بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی صنعت برق ایران درباره عمده مشکلات این صنعت و راهکارهای رفع آنها با حمیدرضا صالحی

دهند تا بتوانیم از آن پاسداری کنیم و در راستای پیشرفت آن گام برداریم. ما باید همواره نخبگان این صنعت که در بخش خصوصی فعال هستند را به چشم سرمایه‌های ملی بنگریم. اگر عملکرد این افراد را مورد بررسی قرار دهیم، درمی‌یابیم که آنها در تولید، توزیع و انتقال برق از دانش بسیاری برخوردارند به همین جهت می‌توانیم از دانش علمی و عملی آنها هنگام تدوین مقررات، آیین‌نامه‌های مربوطه، احداث نیروگاه‌ها و ... بهره‌جوییم. همچنین با همکاری این افراد می‌توانیم ظرفیت‌های ناشناخته کشور را کشف و از آنها استفاده کنیم.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران درباره انگیزه‌های لازم جهت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت برق افزود: مهم‌ترین عملی که رغبت لازم را برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در حوزه برق ایجاد می‌کند این است که به آنها در حوزه قیمت‌گذاری اجازه ورود دهیم. هنگامی که ما از سرمایه‌گذاران برای همکاری در صنعت برق دعوت می‌کنیم باید دست آنان را در تعیین قیمت محصولاتشان باز گذاریم. در حوزه برق همانند هر صنعت دیگری باید اجازه دهیم تا صاحبان نیروگاه‌ها در ارزش‌گذاری محصولاتشان دخیل باشند. غیرعقلانی و به‌دوراز منطق است که از سرمایه‌گذاران درخواست کنیم تا ثروت خود را وارد این صنعت کنند اما خود در تعیین نرخ محصولاتشان دخالتی نداشته باشند. با این روند، عملاً هیچ سرمایه‌گذاری برای این صنعت وجود نخواهد داشت و ما در دوری باطل به دور خود خواهیم گشت. نهاد تنظیم‌کننده بازار و مقررات صنعت برق با ساختاری که پیش‌تر به آن اشاره شد در تمامی کشورهای توسعه‌یافته وجود دارد و ما نیز باید در مسیر تاسیس چنین نهادی حرکت کنیم تا به اهداف خود در این مسیر دست یابیم. وی با اشاره به اهمیت حضور پرتنگ بخش خصوصی در صنعت برق در پایان خاطر نشان کرد: اگر از ظرفیت‌های بخش خصوصی نتوانیم بهره‌مند شویم، هیچ مسیر دیگری پاسخگوی نیازهای مصرفی برق کشور نخواهد بود. ما در راستای افزایش تولید برق کشور باید چند اولویت را در مسیر خود قرار دهیم. در وهله نخست، باید قیمت‌گذاری واقعی در این عرصه انجام شود.

برای تحقق این امر، می‌توانیم قیمت‌ها را به صورت پلکانی افزایش دهیم تا در نهایت شاهد ارزش واقعی این انرژی در بازار باشیم. البته این افزایش قیمت‌ها نیز به‌نوبه خود باید بر اساس نظرات کارشناسانه و اولویت‌بندی شده انجام شود. برای مثال در وهله نخست می‌توان این افزایش قیمت را در صنایع، سپس در حوزه تجاری و در نهایت در بخش‌های خانگی و کشاورزی اعمال کرد. لازم به ذکر است که تحقق این امر، اجرا و عملیاتی کردن آن، به مدت یک تا دو سال زمان بر است اما در نهایت می‌توان ثمره آن و رشد این صنعت را مشاهده کرد. پس از این مرحله، باید فضای بیشتری برای حضور بخش خصوصی در این حوزه و نهاد رگلاتوری فراهم کرد و در نهایت بازارهای صادراتی می‌توانند فرصتی طلایی برای سازندگان صنعت برق باشند. به همین جهت ورود این صنعت به بازارهای بین‌المللی را نباید دست‌کم گرفت. طبق پیش‌بینی‌های انجام شده برق، بیش از نیمی از مصرف انرژی انسان را در سال ۲۰۵۰ شکل می‌دهد. به همین جهت باید توجه و تمرکز بیشتری بر حوزه صادرات این صنعت داشت. بازارهای جهانی فرصت مناسبی ایجاد می‌کنند تا ارزآوری‌های بسیاری برای کشور حاصل شود و با استفاده از این فرصت و به‌کارگیری بخش خصوصی می‌توانیم در نهایت شاهد رشد و پیشرفت صنعت برق کشور باشیم.

وزارت نیرو نه‌تنها عملکرد این نهاد را تضعیف خواهد کرد بلکه لطمه‌های بیشتری نیز به این صنعت وارد می‌کند. دولت نباید به‌عنوان رقیب بخش خصوصی در این عرصه به میدان آید و باید اجازه دهد تا میزان عرضه و تقاضای بازار نرخ واقعی برق را مشخص کند. دبیرخانه رگلاتوری باید در دستان بخش خصوصی قرار داشته باشد و به‌صورت مستقل اداره شود. به‌عبارت‌دیگر، مصرف‌کننده و تولیدکننده باید دو عنصر اصلی تشکیل‌دهنده نهاد رگلاتوری برق باشند. وی درباره وظایف اتاق بازرگانی در راستای حمایت از صنعت برق افزود: کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی

ما بهینه‌سازی و سیاست‌گذاری‌های لازم را در بخش مصرف انجام نداده‌ایم و در عین حال برای تولید بیشتر برق سرمایه‌گذاری انجام نشده است. باید محرکه لازم برای تولید برق را در کشور ایجاد کنیم و این امر در وهله اول نیازمند تولید ثروت است. تولید ثروت برای کشور در شرایط کنونی جزء از طریق اقتصاد آزاد امکان‌پذیر نیست

دبیرخانه رگلاتوری باید در دستان بخش خصوصی قرار داشته باشد و به‌صورت مستقل اداره شود. به‌عبارت‌دیگر، مصرف‌کننده و تولیدکننده باید دو عنصر اصلی تشکیل‌دهنده نهاد رگلاتوری برق باشند

فعالان این حوزه و سندیکاهای متعددی چون برق، تولیدکنندگان نیروگاه، انرژی تجدیدپذیر، بهینه‌سازی و ... را گرد هم آورده است تا مشکلات این صنعت را بررسی کنند و در راستای رفع آنها اهتمام ورزند. این افراد مجموعه‌ای از نخبگان صنعت برق هستند که سالیان سال در این عرصه فعالیت‌های متعددی انجام داده‌اند و کوله‌باری از تجربیات گوناگون به همراه خود دارند؛ همچنین مشکلات این مسیر را به‌خوبی می‌شناسند. به همین دلیل می‌توانند پیشنهادهای کارآمدی برای رفع این مشکلات به دولت عرضه کنند و حتی گام‌های موثری در این مسیر بردارند و برای رشد این صنعت وارد عمل شوند اما همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد لازمه این امر این است که وزارت نیرو بپذیرد رویکردهای پیشین دیگر کارآمد نیستند و دولت فضا و زیرساخت‌های لازم را برای ورود این افراد فراهم و سرمایه کافی را تامین کند.

بخش خصوصی ناجی برق

صالحی در ادامه اظهار کرد: صنعت برق در تمام دنیا از جایگاهی ویژه برخوردار است زیرا به‌عنوان نیل اولیه تمام صنایع دیگر مانند فولاد، سیمان، پتروشیمی و ... شناخته می‌شود. آگاهیم که برق در زندگی روزمره تمامی انسان‌ها نقشی حیاتی بر عهده دارد و از اهمیت و جایگاه آن نمی‌توان غافل ماند. به همین دلیل باید بتوانیم این صنعت را به بهترین شکل ممکن حفظ کنیم. صنعت برق امروزه ما حاصل سال‌ها تلاش بخش دولتی است و اگر اکنون در شرایط مناسبی قرار ندارد باید تمامی متولیان این صنعت با بخش خصوصی همکاری‌های لازم را انجام

گیرد؛ اما رویکردهای گذشته را در پیش گرفت و این روند نیازمند منابع لایتنانه‌ای است. همان‌طور که می‌دانید منابع ما رو به اتمام و همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد بازار صنایع نفتی کشور نیز بسیار محدود شده است؛ مجموعه این عوامل چالش‌های اساسی این صنعت را شکل می‌دهند.

بلا تکلیفی نهاد رگلاتوری برق

وی در ادامه افزود: طبق آمار مصرف برق در سال اخیر در کشور رشدی ۸ درصدی را تجربه کرده است اما از آنجایی که شرایط سرمایه‌گذاری بنا به دلایل از پیش ذکر شده فراهم نیست؛ تولیدات ما افزایش نداشته و ما نتوانسته‌ایم با توجه به شرایط موجود میزان مصرف برق را پوشش دهیم. به‌عبارت‌دیگر میان تولید و مصرف برق در کشور اختلاف بسیاری ایجاد شده و ما در حال حاضر شاهد نا ترازی تولید و مصرف برق هستیم. این نا ترازی اکنون رقم بزرگی نزدیک به ۱۵ هزار مگاوات را شامل می‌شود. علت این امر این است که ما بهینه‌سازی و سیاست‌گذاری‌های لازم را در بخش مصرف انجام نداده‌ایم و در عین حال برای تولید بیشتر برق سرمایه‌گذاری انجام نشده است. باید محرکه لازم برای تولید برق را در کشور ایجاد کنیم و این امر در وهله اول نیازمند تولید ثروت است. تولید ثروت برای کشور در شرایط کنونی جزء از طریق اقتصاد آزاد امکان‌پذیر نیست.

صالحی راهکارهای موجود برای رفع چالش‌های این صنعت را این‌گونه تشریح کرد: دولت باید اجازه دهد صنعت برق که به‌عنوان زیربنای سایر صنایع شناخته می‌شود، معاملات خود را در بورس انرژی انجام دهد. به معنای دیگر، صنایع در بورس برق مورد نیاز خود را تهیه و فروشندگان نیز که همان نیروگاه‌های غیردولتی هستند، محصولات خود را در این بازار عرضه کنند. لازم به ذکر است در حال حاضر نیروگاه‌های غیردولتی بیش از ۶۰ درصد از کل نیروگاه‌های کشور را تشکیل می‌دهند. اگر این عرضه و تقاضا در بورس انرژی انجام شود، صنعت برق نرخ و قیمت‌گذاری واقعی را تجربه خواهد کرد و طبق پیش‌بینی‌های انجام شده بیش از ۱۰۰ همت (۱۰۰ هزار میلیارد تومان) منابع برای سرمایه‌گذاری در این صنعت در دسترس قرار می‌گیرد. این افزایش سرمایه سبب می‌شود تا مشکلات نیروگاه‌های قدیمی رفع و نیروگاه‌های جدیدی احداث شوند و از این طریق به میزان تولید مورد نیاز دست یابیم. اگر بتوانیم این راهکار را در پیش بگیریم، بی‌شک در چند سال آینده از قطعی برق‌های امروزی انرژی باقی نمی‌ماند و ما در آینده‌ای نه‌چندان دور، دیگر با مشکلات امروزه این صنعت دست‌وپنجه نرم نخواهیم نکرد اما دولت‌ها متأسفانه در این زمینه تصمیمات خود را به تعویق می‌اندازند و در پی آنند که اگر توافق برجام حاصل شود، درآمدهای بلوکه شده را به کشور بازگردانند و این‌گونه دیگر از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این صنعت بی‌نیاز شوند. لازم است که ما از الگوهای نوپس که این صنعت در دنیا در پیش گرفته است پیروی کنیم تا بتوانیم در راستای تحقق اهدافمان در حوزه صنعت برق گام برداریم.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران درباره وضعیت تاسیس نهاد رگلاتوری انرژی در کشور گفت: حرکت در راستای تاسیس نهاد رگلاتوری به‌عنوان نهاد تنظیم‌گری برق بسیار مطلوب است اما این نهاد باید از بخش دولتی جدا باشد. پیش‌ازاین دولت در این زمینه وارد عمل شد و دفتر تنظیم مقرراتی در وزارت نیرو برای این امر تاسیس کرد اما این اقدام راه به جایی نبرد. این نهاد قیمت‌گذاری‌های دستوری اعمال و بخش خصوصی را مکلف می‌کرد تا طبق نرخ تعیین شده برق خود را به فروش رساند. وجود نهاد رگلاتوری انرژی لازم است اما ورود دولت و

63000

**www.bazaremes.com
www.kmbs.ir**

تبعات ناگزیر قطعی برق

مصطفی نخعی

مصطفی نخعی: امروزه گفته می‌شود ۱۵ هزار مگاوات در ایام پیک مصرف به نسبت تولید، با کمبود برق مواجه هستیم. این امر آسیبی جدی برای کشور به شمار می‌رود و می‌تواند تبعات امنیتی، اجتماعی و اقتصادی خاص

خود را به همراه داشته باشد. به عبارت دیگر مجبور هستیم برای پایدار نگه داشتن برق خانگی، برق حوزه صنعت را تعطیل کنیم، یعنی به علت کمبود برق مجبوریم که بخش‌های مولد کشور را خاموش نگه داریم.

بر اساس زمان بندی مرسوم، باید برنامه هفتم توسعه از ابتدای سال ۱۴۰۱ آغاز می‌شد اما متأسفانه به دلیل برخی مشکلات این مهم محقق نشده است. با وجود برخی گمانه‌زنی‌ها مبنی بر اجرای برنامه هفتم از ابتدای سال ۱۴۰۲، در روزهای پایانی شهریورماه سال جاری، سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه توسط مقام معظم رهبری در هفت سرفصل اصلی و ۲۵ بند به سران سه قوه ابلاغ و فرآیند تدوین آن آغاز شده است، اما با توجه به اظهارات اخیر رئیس سازمان برنامه‌بودجه مبنی بر زمان بردن فرآیند بررسی و تصویب قانون برنامه هفتم توسعه در دولت و مجلس، اجرای برنامه هفتم از ابتدای سال ۱۴۰۲ در حاله‌ای از ابهام قرار دارد. در این میان یکی از صناعی که در برنامه‌های توسعه همواره مورد بی‌توجهی قرار گرفته صنعت برق بوده است.

برنامه‌های اجرا شده در صنعت برق در سال‌های اخیر با وجود کسب توفیقات نسبی، فاصله معنی‌داری با اهداف تعیین شده در برنامه توسعه داشته و بسیاری از هدف‌گذاری‌های انجام شده در صنعت برق در برنامه پنجم و ششم توسعه به‌طور کامل محقق نشده است. برای مثال بر اساس برنامه ششم توسعه دولت مکلف شد از طریق وزارت نیرو در طول اجرای برنامه و برای افزایش توان تولید برق، تا ۲۵ هزار مگاوات به ظرفیت تولید برق کشور بیفزاید، اما مطابق آخرین آمار رسمی وزارت نیرو تا پایان سال ۱۳۹۹، تنها قریب به ۱۱ مگاوات به ظرفیت تولید برق کشور اضافه شده است که نشان از عدم دستیابی به اهداف تعیین شده در برنامه ششم توسعه دارد. همچنین دولت در برنامه ششم مکلف شد تا پایان برنامه، سهم نیروگاه‌های تجدید پذیر و پاک را به حداقل ۵ درصد از ظرفیت تولید برق کشور رساند. این در حالی است که میزان برق تولیدی کشور از نیروگاه‌های تجدید پذیر تنها حدود یک درصد از کل برق تولیدی کشور را شامل می‌شود. در همین راستا ما در صمت یکی از اعضای کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی به گفتگو نشستیم.

راندان پابین تولید برق در نیروگاه‌ها

مصطفی نخعی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در گفتگو با صمت در مورد موضوع یادشده اظهار کرد: ما دو چالش بزرگ در صنعت برق داریم. اولین بحث در مورد تولید است، آن‌طور که در اسناد بالادستی پیش‌بینی شده بود اقداماتی که باید صورت می‌گرفت متناسفانه انجام نشده است. در برنامه ششم ما باید ۲۵ هزار مگاوات تولید برق حرارتی و نزدیک به ۵ هزار مگاوات تولید برق تجدید پذیر می‌داشتیم اما به هر دلیلی که عمده دلیل آن برمی‌گردد به این که متأسفانه در سنوات گذشته تولید برق خیلی در اولویت دولت‌ها نبوده و به‌اندازه کافی منابع به این حوزه اختصاص پیدا نکرده است. همچنین وجود تحریم‌ها نیز یکی دیگر از دلایلی است که تولید برق به میزانی که باید در کشور انجام نگرفت.

وی ادامه داد: نکته دوم در ارتباط با تولید راندان پابین بسیاری از نیروگاه‌های موجود است. در مورد افزایش راندان تکمیل نیروگاه‌ها، بخارا، اقدامات اساسی باید انجام می‌شد اما به دلیل عدم تخصیص به‌موقع منابع مورد نیاز متناسفانه انجام نشد. در تجدیدپذیرها هم نیز این مشکلات را داریم که باعث شده

که حتی ۲۰ درصد اهداف موردنظر تحقق پیدا نکند. در بخش حرارتی هم کمتر از ۵۰ درصد آن اهدافی که مدنظر بوده در برنامه ششم تحقق پیدا کرده است. اما بحث بعدی که دسته دوم مشکلات است به حوزه مصرف مربوط می‌شود و اقداماتی که در باب بهینه‌سازی مصرف انرژی باید اتفاق می‌افتاد. لذا برای کاهش مصرف یا جلوگیری از افزایش شدت مصرف انرژی در بخش برق، تکالیف قانونی، قانون اصلاح الگوی مصرف، قانون حمایت از تولید رقابت‌پذیر، قوانین بالادستی و اسناد ۵ ساله تولید را در بحث بهینه‌سازی و قانون هدفمندی یارانه‌ها داشتیم. اما آن‌طور که در این قوانین پیش‌بینی شده بود اقدامات اساسی که باید صورت می‌گرفت انجام نشده است. کوتاهی‌هایی که در تولید اتفاق افتاده، نارضایتی‌ها و کوتاهی‌هایی که در بحث مصرف اتفاق افتاده باعث ایجاد ناترازی برق در کشور شده است. عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در ادامه اظهار کرد: امروزه گفته می‌شود ۱۵ هزار مگاوات در ایام پیک مصرف به نسبت تولید، با کمبود برق مواجه هستیم. این امر آسیبی جدی برای کشور به شمار می‌رود و می‌تواند تبعات امنیتی، اجتماعی و اقتصادی خاص خود را به همراه داشته باشد. به عبارت دیگر مجبور هستیم برای پایدار نگه داشتن برق خانگی، صنعت را تعطیل کنیم، یعنی به علت کمبود برق مجبوریم که بخش‌های مولد کشور را خاموش نگه داریم که این مشکل آسیب بزرگی برای کشور است. در ۱ تا ۲ سال اخیر به‌وفور دیدیم که این اتفاقات رخ داد. بنابراین بزرگ‌ترین چالش امروز صنعت برق شامل عدم سرمایه‌گذاری کافی و تعریف نکردن مدل‌های قراردادی مناسب و نپرداختن به موضوع بهینه مصرف سوخت است. نخعی بیان کرد: ما در مجلس یازدهم تاکید خاصی در این خصوص داریم و قانون توسعه صنعت برق و مانع زدایی از توسعه صنعت برق را در مجلس مصوب کردیم که بعد از تایید شورای نگهبان اجرا خواهد شد و کمک بسیار خوبی به دولت خواهد بود برای این که به مسائل حوزه برق بپردازد. این چالش بزرگ امروز می‌تواند پاشنه آشیل برای کشور باشد. لذا نیاز است به‌گونه‌ای عمل کرد که حوزه انرژی را به‌درستی مدیریت کنیم، تا در سال‌های آینده نه تنها در تامین برق صنایع و بخش‌های مولد و خانگی و... مشکلی نداشته باشیم که حتی به‌عنوان یک هاب انرژی در منطقه در حوزه برق مطرح باشیم و بتوانیم تامین کننده نیاز کشورهای پیرامون خودمان باشیم.

تولید برق در دست بخش خصوصی

عضو کمیسیون انرژی مجلس در پاسخ به این سوال که نقش بخش خصوصی در صنعت برق چیست، اظهار کرد: عمده تولید برق در دست بخش خصوصی است. اما متأسفانه در مدل‌های قراردادی تعریف شده برای پرداخت هزینه تولید به بخش خصوصی اقدامات درستی انجام نشده و منابع به‌اندازه کافی و به‌موقع تخصیص پیدا نکرده است، لذا بخش خصوصی بی‌انگیزه شده و نیاز است که به این بخش توجه بیشتری نسبت به گذشته شود. در ادامه مصطفی نخعی درباره طرح یکپارچه‌سازی حکمرانی انرژی در کشور که بررسی آن در دستور کار کمیسیون انرژی مجلس قرار گرفته است، گفت: متناسفانه نظام یکپارچه‌ای برای مدیریت بخش انرژی در کشور وجود ندارد و انرژی به‌صورت چندتکه و جزیره‌ای اداره می‌شود چراکه حوزه نفت و گاز در يد وزارت نفت است و حوزه انرژی اتمی متولی جدا دارد و حوزه برق و آب زیر نظر وزارت نیرو قرار دارند. همچنین در بحث مدیریت مصرف نیز وزارتخانه‌های مختلفی دخیل هستند و عملاً یکپارچگی مورد نیاز در نظام حکمرانی انرژی کشور دیده نمی‌شود.

نماینده مردم نهبندان و سربیشه در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: اگرچه قانون گذار در سنوات گذشته برای یکپارچه شدن نظام حکمرانی انرژی در کشور «شورای عالی انرژی» را پیش‌بینی کرده اما این شورا به دلایل متعددی نقش خود را در حکمرانی واحد انرژی به‌درستی ایفا نکرده است. وی توضیح داد: قرار گرفتن دبیرخانه شورا در سازمان برنامه‌بودجه خود یک ایراد بزرگ است چراکه سازمان برنامه نه

تخصص لازم را در این زمینه دارد و نه اراده کافی برای پیگیری موارد متعددی که به حوزه انرژی مرتبط می‌شود لذا نیاز به ایجاد سازوکار جدید در حوزه انرژی به‌شدت احساس می‌شود به همین دلیل طرحی با هدف شکل‌گیری معاونتی راهبردی در حوزه انرژی ذیل ریاست جمهوری به‌عنوان معاون ریاست‌جمهور و انتقال دبیرخانه به این معاونت در کمیسیون انرژی در حال پیگیری است.

طرح یکپارچه‌سازی حکمرانی انرژی

به گفته نخعی طراحان این طرح می‌خواهند این معاونت با توجه به‌شدت بالای مصرف انرژی، هماهنگی و یکپارچگی واحدی را در این زمینه ایجاد کند تا با ایجاد سازوکار جدید امیدوار باشیم شدت مصرف انرژی کاهش پیدا کند.

وی با بیان اینکه به‌یقین به نتیجه رساندن «طرح یکپارچه‌سازی حکمرانی انرژی در کشور» نیازمند مشورت با متخصصان است، مطرح کرد: کمیسیون نیز اکنون در حال تامل بر روی این طرح است و البته هنوز به جمع‌بندی در این رابطه نرسیده‌اند، درواقع اینکه آیا ایجاد یک ساختار جدید می‌تواند به موضوع انرژی در کشور کمک کند یا خیر؟ مورد بحث میان نمایندگان کمیسیون است.

عضو کمیسیون انرژی مجلس درباره اینکه امکان فربه شدن دولت در پی اجرای این طرح امکان دارد یا خیر، توضیح داد: اگرچه این مسئله، مورد انتقاد برخی از منتقدان طرح نیز است چراکه معتقدند با ایجاد ساختار جدید نمی‌توان مشکل را حل کرد و حل این مشکل نیاز به عزم ملی، ایجاد دقیق قانون و نظارت دارد اما طراحان طرح می‌گویند: قرار نیست نیرویی به بدنه دولت اضافه شود و صرفاً ساختار اصلاح می‌شود مثلاً «شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت» در وزارت نفت یا «شرکت مدیریت بهره‌وری» در وزارتخانه منفک شده و در زیرمجموعه این معاونت شکل خواهند گرفت.

نخعی در مورد اعمال سیاست‌های قیمتی برای جلوگیری از مصرف غیر ضروری و همچنین بهینه‌سازی مصرف، گفت: ما برای مدیریت مصرف می‌توانیم سیاست‌های قیمتی یا غیر قیمتی داشته باشیم. یکی از راه‌ها و سیاست‌های قیمتی این است که به‌مرور تعرفه را واقعی کنیم. باین‌حال شاید مسائل اجتماعی و وضعیت اقتصادی ما اجازه این اجرای این سیاست را به ما ندهد. اگر می‌خواهیم فشار مضاعفی به مردم در بحث قیمت انرژی نیاید باید تعرفه پلکانی بر مصرف‌ها را اعمال کنیم که مصوبه قانونی نیز دارد و در قوانین بودجه ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به تعرفه گذاری پلکانی بهای گاز و برق تاکید شده است یعنی مشترکی که مصرف بالاتری از میانگین الگوی مصرف یا همان الگوی بهینه مصرف دارد باید مشمول افزایش قیمت شود و با قیمت‌های بالاتری این مصرف را انجام دهد. این افزایش قیمت در بودجه ۱۴۰۰ به میزان جبران رایگان کردن قیمت برق و گاز مشترکان کم‌مصرف بوده است و در بودجه ۱۴۰۱ به میزان غیر یارانه‌ای شدن قبوض انرژی مشترکان پرمصرف بوده است.

وی ادامه داد: عدالت حکم می‌کند کسی که مصرف پایین‌تری دارد که اقشار و دهک‌های پایین جامعه هستند با تعرفه پایین‌تری گاز را دریافت کنند و از یارانه انرژی نیز سهم ببرند، ولی تاکنون به این شکل بوده که کسی که انرژی بیشتری مصرف می‌کند، یارانه بیشتری نیز دریافت می‌کند. کسی که ویلا یا استخری دارد و مصرف بالاتری دارد باید تعرفه برای او واقعی و غیر یارانه‌ای استفاده کنند و قرار نباشد این یارانه که متعلق به همه مردم ایران است به جیب این قشر از جامعه رود.

نخعی در پایان با بیان اینکه احتمالاً در برنامه هفتم توسعه تعرفه گذاری پلکانی برای مشترکین پرمصرف گاز در نظر گرفته می‌شود، گفت: این موضوع در قانون بودجه سنواتی تاکنون به کار گرفته شده است و قطعاً در برنامه هفتم نیز موضوع تعرفه گذاری پلکانی موثر مشترکان پرمصرف را به‌منظور تحقق عدالت اجتماعی و اقتصادی حتماً به‌عنوان یک اصل و حکم در قانون پنج‌ساله توسعه باید در نظر بگیریم.

در گفتگوی صمت با عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی مطرح شد:

نجات صنعت برق در گرو حمایت از بخش خصوصی

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در گفتگو با صمت مطرح کرد: بخش خصوصی صنعت برق حدود ۱۵۰ هزار شغل مستقیم در کشور ایجاد کرده است لذا برای حمایت از این بخش که همان مردم هستند، باید تضمینی برای سرمایه‌گذاری داده شود.

حوزه صنایع و چه در حوزه خانگی باید سودآور بوده و امنیت لازم را داشته باشد.

عضو کمیسیون انرژی مجلس ضمن تاکید بر اینکه صنعت برق زیرساختی‌ترین صنعت کشور است و بدون برق رشد و توسعه‌ای امکان‌پذیر نیست، افزود: دولت می‌تواند با اختصاص تسهیلات بانکی بلندمدت برای بخش خصوصی و کمک به آن‌ها از طریق صندوق ذخیره ارزی و سایر صندوق‌های ملی، حمایت خود را از این بخش نشان دهد و از ظرفیت آن برای جبران کمبود تولید برق و در نهایت توسعه اقتصادی کشور استفاده کند.

لزوم برقراری ارتباط بین بخش خصوصی، دولت و مجلس

سنگدوینی با اشاره به برنامه‌های اعلامی وزیر نیرو در جلسه رای اعتماد مبنی بر افزایش ۴۰ هزار مگاوات در طول دوره ۴ ساله، ادامه داد: افزایش تولید برق در کشور فقط در صورت حمایت از بخش خصوصی قابل جبران است، دولت به تنهایی و صرفاً با تکیه بر توان خود نمی‌تواند تولید برق را در کشور افزایش دهد. بهینه‌سازی مصرف نیز یکی از برنامه‌هایی است که برای اجرای آن می‌توان از توانمندی بخش خصوصی بهره برد.

وی در پایان با تاکید بر اینکه استفاده از نظرات بخش خصوصی صنعت برق در جلسات و تصمیم‌گیری‌ها یک ضرورت است، خاطرنشان کرد: یکی از مشکلات مدیریت در کشور ما این است که کمتر از نظرات نخبگان و متخصصان استفاده می‌شود لذا این موضوع باید مورد اهتمام بیشتری قرار بگیرد. برقراری ارتباط بین بخش خصوصی، دولت و مجلس نیز باید بیش‌ازپیش مدنظر باشد که اعضای کمیسیون انرژی مجلس در این زمینه از هیچ تلاشی دریغ نخواهند کرد.

کرد. نکته قابل توجه این است که حتی باوجود سطح تمرکز بالا در بازار برق ایران، نمی‌توان نتیجه گرفت که قیمت بالا در بازار لزوماً نتیجه تمرکز بالا بوده است. چراکه در بازار برق علاوه بر وجود سقف قیمت به‌عنوان مانع افزایش تهاجمی قیمت، پنگاه‌ها باوجود داشتن سهم بازار بالا، ممکن است لزوماً قیمت بالا پیشنهاد ندهند باشند.

صمت، پیرامون نقش بخش خصوصی فعال در حوزه صنعت برق و لزوم حمایت از آنها در تعیین قیمت برق گفتگویی را با رمضانعلی سنگدوینی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ترتیب داده است که در ادامه مطالعه خواهید کرد.

نجات انرژی کشور به دست بخش خصوصی

رمضانعلی سنگدوینی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به ضرورت حمایت از بخش خصوصی صنعت برق گفت: نجات انرژی کشور در همه حوزه‌ها اعم از برق، گاز و نفت به دست بخش خصوصی است، این بخش همیشه باید در میدان باشد و مورد حمایت قرار بگیرد.

وی با اشاره به مطالبات بخش خصوصی صنعت برق از وزارت نیرو که حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان است، تصریح کرد: بخش خصوصی صنعت برق حدود ۱۵۰ هزار شغل مستقیم در کشور ایجاد کرده است لذا برای حمایت از این بخش که همان مردم هستند، باید تضمینی برای سرمایه‌گذاری داده شود. با وقوع این امر به تبع رغبت لازم برای این دست از فعالان اقتصادی ایجاد می‌شود و این‌گونه می‌توان سرمایه‌گذاری در صنعت برق را میسر ساخت و تولید و مصرف برق را به تعادل رساند. سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت برق چه در

بر اساس مبانی نظری علم اقتصاد، ساختار، رفتار بازیگران در بازار و عملکرد بازار هم بر یکدیگر تاثیر گذاشته و هم از یکدیگر و شرایط اولیه و خارج از بازار تاثیر می‌پذیرند که بررسی رابطه علیت بین

رمضانعلی سنگدوینی

آنها، نیازمند مطالعه تجربی بر اساس داده‌های گذشته بازار عمده‌فروشی برق ایران است تا به‌واسطه نتایج آن بتوان در خصوص علیت و میزان تاثیرگذاری آن اظهار نظر کرد، مضاف بر اینکه، عملکرد بازار برق ایران، تابع شرایط اولیه (پارانه‌ای بودن قیمت‌ها، نوع مالکیت، وجود اقتصاد مقیاس، ماهیت شبکه برق، ویژگی کالای برق، وجود قیود فنی و ...) و عوامل خارج از بازار مثل شوک‌های اقتصادی (نوسانات نرخ ارز، نرخ تورم و ...) و سیاست‌های تثبیت اقتصادی دولت نیز خواهد بود.

بنا به گفته کارشناسان عملکرد بازار از منظر نیروگاه‌های غیردولتی، عموماً با شاخص‌های مهمی مثل نرخ سودآوری (شامل دوره بازگشت سرمایه)، پیشرفت فناوری، دسترسی به شبکه، قیمت و کارایی سنجیده می‌شود و ساختار بازار نیز عمدتاً به شاخص‌هایی مثل تمرکز، موانع ورود به بازار ساختاری و موانع خروج از بازار ساختاری اشاره دارد و بالاخره رفتار بازیگران در بازار نیز بر اساس سنجه‌های قدرت بازار یک‌جانبه، تبانی، ائتلاف و سایر موانع ورود به بازار استراتژیک و موانع خروج از بازار استراتژیک اندازه‌گیری می‌شود.

به نظر می‌رسد که چنانچه داده‌ها موجود باشد، می‌توان شاخص تمرکز را در سطح نیروگاهی و شرکتی محاسبه

راهکاری برای پایان خاموشی‌ها

عضو اتاق بازرگانی ایران در گفتگو با سمت گفت: تمامی فعالیت‌های ما باید در راستایی پیش رود که بتوانیم شرایط و فضای لازم را برای جذب سرمایه فراهم سازیم زیرا در وهله نخست پیش‌نیاز ترقی صنعت برق و رفع موانع آن، تامین سرمایه کافی و لازم است.

مشکل این صنعت به شمار می‌رود. لازمه رفع تمامی این چالش‌ها این است که با دیدی وسیع و جدی‌تر به این صنعت نگریست. صنعت برق در زمره صنایع پایه کشور قرار دارد. در ایران صنایع پایه زیربنای اقتصادی کشور را تشکیل می‌دهند به همین جهت هنگامی که در فرایندهای اجرایی این دست از صنایع به موانعی برخورد می‌کنیم باید تمام تلاش خود را برای رفع آنها به کار گیریم. برای رفع این موانع در وهله اول باید بتوانیم از آسیب‌های صنعت برق آگاه باشیم؛ یعنی تمام زیربوم این صنعت را به درستی بشناسیم و موانعی که در مسیر رشد آن قرار دارند را شناسایی کنیم. این فرایند را می‌توان آسیب‌شناسی توسعه‌نیافتگی در صنعت برق نام نهاد. اگر این فرایند را به درستی انجام دهیم با یکسری از ابر چالش‌ها مواجه می‌شویم. برای مثال کاهش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت برق یکی از جدی‌ترین

مشکلات چیست؟ برای پاسخ به این سوالات در آستانه برگزاری بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی برق با رضا پدیدار، عضو اتاق بازرگانی ایران، به گفتگو نشستیم.

رضا پدیدار با اشاره به برنامه‌های دولت در راستای حمایت از صنعت برق گفت: دولت در راستای رفع موانع و مشکلات صنعت برق برنامه‌ریزی و اقدامات متعددی انجام داده است اما مشکل از اینجا سرچشمه می‌گیرد که اغلب نظرات و برنامه‌ریزی‌های کارشناسانه در این حوزه عملیاتی نمی‌شوند. در واقع، تمام تلاش‌ها در راستای رشد و پیشرفت این صنعت تنها در حوزه نظری باقی می‌ماند و در عرصه عمل اثری از آنها نیست. به عبارت دیگر، عدم عملیاتی شدن سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و راهبردهای دولت در راستای حمایت از صنعت برق مهم‌ترین

وضعیت برق، صنعت زیرساختی کشور، رو به وخامت است. این وخامت از قطعی‌های مکرر و خاموشی‌های پیاپی که در سالیان اخیر گریبان بخش‌های مختلف کشور را گرفته، به روشنی، پیداست.

رضا پدیدار

افزایش تصدی‌گری دولت و نقش کم‌رنگ بخش خصوصی در این حوزه یکی از ابر چالش‌هایی است که کارشناسان درباره آن هشدار می‌دهند اما جدای از این معضل، بی‌شک چالش‌های دیگری نیز در مسیر رشد این صنعت قرار دارند. سوال اینجاست که چه عواملی دست‌به‌دست هم داده‌اند تا این مشکلات همچون سد معبری در مسیر رشد و پیشرفت این

این حوزه را ایجاد کنیم. با ورود بخش خصوصی بخش عظیمی از سرمایه لازم برای رشد و توسعه این صنعت فراهم می‌شود و در مجموع می‌توان گفت تمامی فعالیت‌های ما باید در راستایی پیش رود که بتوانیم شرایط و فضای لازم را برای جذب سرمایه فراهم سازیم زیرا در وهله نخست پیش‌نیاز ترقی این صنعت و رفع موانع آن، تامین سرمایه کافی و لازم است.

این فعال اقتصادی ضمن اشاره به نیروگاه‌های تجدید پذیر گفت: توسعه ظرفیت نیروگاه‌های تجدید پذیر ضرورتی دیگری در صنعت برق است. ظرفیت تولید این دست از نیروگاه‌های ایران کمتر از یک درصد برآورد می‌شود؛ درحالی که میانگین ظرفیت تولید انرژی توسط نیروگاه‌های خورشیدی در کشورهای توسعه‌یافته ۱۷ و در کشورهای توسعه‌نیافته ۱۲ درصد است. این گزاره به این معناست که ایران در استفاده از ظرفیت‌های خدادادی عملکردی بسیار ضعیف از خود به جای گذاشته است. آسیب‌شناسی توسعه‌نیافتگی صنعت برق باید انجام شود تا ما به راهکارهای لازم برای برون‌رفت از مشکلات صنعت برق دست یابیم. لازم به ذکر است کشور ما به لحاظ اقلیمی از شرایط مطلوبی برای افزایش نیروگاه‌های خورشیدی و به‌تبع آن افزایش تولید برق برخوردار است و با توجه به این شرایط در برنامه هفتم توسعه باید نقشی پررنگ‌تر برای نیروگاه‌های خورشیدی در نظر گیریم و دست کم میانگین ظرفیت تولید آنها را به ۳ درصد ارتقا دهیم.

پدیدار ضمن اشاره به اهمیت افزایش حضور بخش خصوصی در صنعت برق عنوان کرد: دولت در راستای افزایش نقش بخش خصوصی باید سیاست‌گذاری‌های لازم را اخذ کند تا این بخش بتواند در تولید، توزیع و هدایت برق در سطح کشور موثر واقع شود. شایان ذکر است اتاق بازرگانی نهایت همکاری خود را با سازمان وزارت نیرو، سازمان برنامه‌بودجه و سایر سازمان‌های مربوطه انجام داده است. همچنین پیشنهادهای خود را در راستای توسعه صنعت برق متناسب با فضای اقتصادی کشور ارائه کرده اما دولت توجه کمتری به راهکارهای ارائه‌شده توسط بخش خصوصی نشان داده است. علت این امر این است که ثبات مدیریتی لازم در سازمان‌های متولی وجود ندارد.

وی در پایان خاطرنشان کرد: طبق بررسی‌های انجام‌شده در مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، ۸۴ درصد از سبب مدیریت اقتصادی کشور در دست دولت، صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های خصوصی است. ۱۶ درصد از این سبب در دست شرکت‌های تعاونی و خصوصی است و اگر سهم بخش تعاونی را از خصوصی جدا سازیم؛ تنها ۱۳/۲ درصد از سبب مدیریت اقتصادی کشور به بخش خصوصی تعلق می‌گیرد. از طرف دیگر، بر اساس آمار ظرفیت قدرت اجرایی و مدیریتی خصوصی ۵۷ درصد پیش‌بینی شده است. در مجموع طبق این آمار می‌توان گفت شرکت‌های دولتی، خصوصی و صندوق‌های بازنشستگی کارها را برعهده می‌گیرند اما اجرای آن را برعهده بخش خصوصی می‌گذارند. این فرایند، اجرای امور را نه‌تنها پیچیده می‌کند بلکه سبب تعویق عملیاتی شدن آنها می‌شود. اگر برنامه‌های توسعه‌ای، بی‌واسطه به دست بخش خصوصی سپرده شوند نه تنها هزینه اجرای آنها ارزان‌تر تمام می‌شود بلکه سرعت عمل اجرای امور نیز افزایش می‌یابد. اگر شرایط لازم برای حضور بخش خصوصی فراهم باشد این بخش با انگیزه‌ای که دارد می‌تواند رشد و ترقی بی‌ظنیری برای صنعت برق کشور و به‌صورت کلی اقتصاد ایران فراهم آورد.

دیگری است که در راستای ترقی اقتصاد برق کشور باید به آن توجه کرد. عضو اتاق بازرگانی با اشاره به جایگاه این صنعت در برنامه هفتم توسعه تشریح کرد: ما در برنامه هفتم توسعه باید یک‌سری احکام پیشنه‌های ارائه دهیم.

کاهش تصدی‌گری دولت یکی از این احکام است. این حکم باید همچون اصلی اساسی در صنعت برق مورد توجه واقع شود. دولت باید تا جای ممکن نقش خود را در این صنعت کم‌رنگ کند تا فضای کافی و لازم برای حضور فعالان بخش خصوصی فراهم شود. مورد دیگری که باید به آن بسیار توجه نشان داد، کاهش شدت مصرف انرژی است. متعادل‌ترین میزان مصرف انرژی در فصول سرد ۱۹ تا ۲۰ در کشور ما قریب به ۲۵ درجه است. یعنی افراد به‌جای پوشش لباس مناسب فصول به مصرف بیشتر انرژی روی می‌آورند. این امر نشان از آن دارد که فرهنگ‌سازی‌های لازم در این راستا انجام نشده است. کاهش شدت مصرف انرژی باید جزء احکام جدی برنامه‌های توسعه، به‌ویژه برنامه هفتم قرار گیرد.

متعادل‌ترین میزان مصرف انرژی در فصول سرد ۱۹ تا ۲۰ درجه است اما ما شاهد هستیم که این میزان مصرف در کشور ما قریب به ۲۵ درجه است یعنی افراد به‌جای پوشش لباس مناسب فصول به مصرف بیشتر انرژی روی می‌آورند. این امر نشان از آن دارد که فرهنگ‌سازی‌های لازم در این راستا انجام نشده است. کاهش شدت مصرف انرژی باید جزء احکام جدی برنامه‌های توسعه، به‌ویژه برنامه هفتم قرار گیرد.

وی در ادامه افزود: توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی صنعت برق یکی دیگر از مواردی است که باید به جد پیگیری آن باشیم و آن را باید در صدر اولویت‌های توسعه صنعت برق قرار دهیم. اگر بتوان در راستای صادرات خدمات فنی و مهندسی اقدامات لازم را انجام داد، ارزآوری مطلوبی حاصل می‌شود و این گونه می‌توانیم سود حاصل‌شده از این امر را در راستای توسعه صنعت برق سرمایه‌گذاری کنیم. در واقع، صادرات خدمات فنی و مهندسی صنعت برق می‌تواند به زیربنای سرمایه‌گذاری‌ها در راستای توسعه این صنعت ختم شود. اصلاح مقررات فنی و اجرایی یکی دیگر از موارد مهم این حوزه است که باید در راستای تحقق آن گامی موثر برداشت. یعنی مقررات این صنعت کشورمان را متناسب با مقررات صنعت برق کشورهای توسعه‌یافته تنظیم کنیم. باید قوانین دست‌وپاگیری که از گذشته تا به حال وجود داشته‌اند را از میان برداریم تا شرایط برای توسعه سرمایه‌گذاری در این حوزه فراهم شود.

پدیدار درباره وضعیت تاسیس نهاد رگلاتوری انرژی اظهار کرد: در راستای ایجاد نهادی تنظیم‌گر برای صنعت برق و انرژی اقدامات لازم انجام‌شده و کلیات آن به تصویب رسیده اما کماکان این طرح اجرا نشده است. به تعویق انداختن تاسیس این نهاد سبب می‌شود حاکمیت دولت در اقتصاد افزایش یابد و در نهایت شکاف عمیقی میان سرمایه‌گذاری و توسعه شکل گیرد.

ساختار نهاد تنظیم‌گر باید اصلاح شود. دولت باید از دخالت در این امر پرهیز و این حوزه را به بازار عرضه و تقاضا واگذار کند. از طریق ایجاد بازار عرضه و تقاضا، آزادسازی تجارت برق ممکن می‌شود و این گونه می‌توانیم انگیزه و رغبت لازم برای فعالان اقتصادی در راستای سرمایه‌گذاری در

چالش‌هایی است که در سالیان اخیر عرصه را بر این صنعت تنگ کرده است.

عضو اتاق بازرگانی ایران در ادامه افزود: هنگامی که دولت در نظر دارد تا بخش‌های مختلف کشور را توسعه دهد باید پیش از هر چیز در اندیشه توسعه حوزه برق باشد زیرا این صنعت مادر تمامی صنایع دیگر است. اگر ما نتوانیم حوزه برق را آن‌طور که باید و شاید ارج نهیم از توسعه سایر بخش‌های کشور بازمی‌مانیم و این امری اجتناب‌ناپذیر است. کاهش سرمایه‌گذاری در صنعت برق در زمانی که دولت در پی آن است صنایع رشد یابند ما را با یک ابر چالش مواجه می‌سازد. سازوکار ناکارآمد قیمت‌گذاری برق، یکی دیگر از چالش‌های این صنعت را شکل می‌دهد. اگر قیمت‌گذاری این حوزه روندی کارآمد را در پیش گیرد بسیاری از موانع این صنعت از میان خواهند رفت و فعالان اقتصادی برای سرمایه‌گذاری در این عرصه رغبت و انگیزه کافی را کسب خواهند کرد. بدهی‌های دولت به صنایع کشور در سالیان اخیر افزایش یافته است. چند دهه است که دولت به صنایع بدهکار است و این امر نیز در زمره ابر چالش‌های این صنعت قرار دارد.

وی درباره راه‌های برون‌رفت از مشکلات صنعت برق اظهار کرد: ما برای عبور از این دست چالش‌ها باید چشم‌اندازی درخور شرایط موجود برای این صنعت تعریف کنیم. به باور من یکی از مسائلی که ما باید در چشم‌انداز صنعت برق مدنظر قرار دهیم افزایش ظرفیت تولید برق است. در برهه کنونی ما برای تامین نیاز مصرف داخلی، افزایش ظرفیت تولید و فراهم ساختن شرایطی مطلوب برای صادرات، نیازمند تولید ۸۵ هزار مگاوات برق هستیم با این حال، ظرفیت تولید ما در حال حاضر، تنها ۶۵ هزار مگاوات است. به‌عبارت‌دیگر ما قریب به ۲۰ هزار مگاوات با کمبود تولید برق در کشور مواجه هستیم. لازم به ذکر است که طی بررسی‌های انجام‌شده در جلسه کمیسیون انرژی با سندیکای برق، پیش‌بینی ما این است که در افق ۱۴۰۴ ما باید ظرفیت تولید خود را به ۱۰۹ هزار مگاوات افزایش دهیم. با توجه به شرایط کنونی عملیاتی شدن این امر بسیار سخت است. برای تحقق این چشم‌انداز باید متوسط رشد ما قریب به ۳ درصد باشد. این میزان از رشد دور از ذهن و بعید نیست اما سرمایه پیش‌بینی‌شده برای تحقق این امر ۸ میلیارد دلار است. همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد صنعت برق ایران در زمره صنایع پایه و زیر بنایی قرار دارد؛ به همین دلیل این میزان از سرمایه برای رشد و توسعه صنعتی که زیربنای تمام صنایع کشور شناخته می‌شود، رقم چندانی نیست. بر ماست که راهبردهایی برای رفع چالش‌های این صنعت مدنظر قرار دهیم. لازم به ذکر است این راهکارها نباید تنها در گستره نظریه محصور مانند و باید در عمل شاهد اجرای آنها باشیم. علاوه بر آن باید به سیاست‌گذاری‌هایی که در راستای حمایت از صنعت برق انجام می‌شود، توجه بیشتری نشان داد.

این فعال اقتصادی ادامه داد: برق یکی از اقتصادهای زیربنایی در تمام کشورهای توسعه‌یافته است. طی جلسات برگزارشده در کمیسیون انرژی، تصمیم بر آن شد تا اصلاحیه‌ای برای اقتصاد برقرار شده. باید بررسی‌های دقیقی بر اساس آمارهای مربوطه انجام شود، تا از میزان تولید و مصرف این صنعت آگاهی یابیم. به‌عبارت‌دیگر باید بتوانیم پیش‌بینی‌های دقیقی از آینده این صنعت انجام دهیم. برای مثال ما در سال‌های آتی به چه میزان از تولید نیازمندیم؟ چه میزانی از این تولید باید در راستای توسعه برق مصرف و چه مقدار از آن باید ذخیره شود؟ بهینه‌سازی نکته حائز اهمیت

برگ برنده صادرات غیر نفتی

صادرات برق در کشور نسبت به گذشته افزایش داشته است، در سال های پیش شاهد افزایش ۱۲۰ درصدی رشد خالص صادرات برق بودیم، در واقع سیاست صنعت برق، توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی و از جمله توسعه صادرات برق به کشورهای همسایه است، به گونه ای که با توجه به نیازهای که در منطقه وجود دارد و نیازمندی کشورهای همسایه، زیرساخت های لازم را برای توسعه انرژی فراهم می کنیم و بر اساس ظرفیت های موجود صادرات برق را پیش می بریم. با این حال باید گفت، شبکه انتقال برق در کشور با نقص هایی هم مواجه است که باید اصلاحات زیربنایی در آن بخش ها انجام شود زیرا هم اکنون، به دلیل نبود تجهیزات انتقال برق، مازاد تولید در برخی استان ها اتلاف می شود و امکان انتقال آن به سایر نقاط کشور وجود ندارد.

اصلاح الگوی مصرف برق

محمدی، در پایان با اشاره به اینکه همواره در فصل گرما یعنی دوران بیک مصرف برق در کشور با چالش افزایش مصرف برق مواجه هستیم، گفت: دلیل اصلی به وجود آمدن این معضل، الگوی مصرف مشتریان برق بوده و می توان با صرفه جویی و کاهش مصرف توسط مصرف کنندگان پرمصرف، همچنین نوسازی و بهسازی تجهیزات برق و به حداقل رساندن اتلاف انرژی در شبکه های توزیع، این معضل را برطرف کرد. در صورتی که اصلاح الگوی مصرف انجام نشود، باید سالانه تولید برق ۵ تا ۷ درصد افزایش یابد که عملیاتی شدن آن نیازمند سرمایه هنگفتی است. افزایش پیدا نکردن تعرفه مصرف برق برای مشتریان پرمصرف در بلندمدت موجب بدهکار شدن وزارت نیرو به نیروگاه ها، نبود منابع سرمایه گذاری برای توسعه صنعت برق و الگوی مصرف نامناسب مشتریان شده است. از این مشتریان باید با توجه به نیاز خود به مصرف بهینه برق بپردازند تا هیچگاه با قطعی آن روبرو نشوند.

مختلف مدیریت صنعت برق بدل خواهد شد. صمت در همین راستا به گفتگو با امیر محمدی کارشناس برق پرداخت و اهمیت این صنعت را در زندگی روزمره افراد و تأثیر آن را بر اقتصاد کشور بررسی کرد.

نقش صنعت برق در تولید کالا و محصولات

محمدی، صنعت برق را یکی از زیرساخت های حیاتی و بنیادین سایر صنایع دانست و بیان داشت: برق نقش مهمی در توسعه صنعتی و اقتصادی کشورهای در حال توسعه، به دلیل ضرورت نیاز در فرآیند تولید کالا و محصولات و در نهایت تولید ناخالص داخلی، ایفا می کند. در واقع انرژی برق ضمن آنکه سبب رشد کیفی زندگی مردم می شود، ارتباط مستقیمی با توسعه پایدار، رونق و جهش بخش تولید در جوامع مختلف دارد. در این میان در صحنه جهانی نیز حرکت از سمت انرژی های فسیلی به سمت انرژی های الکتریکی و تولید برق، به دلیل ملاحظات زیست محیطی، شدت گرفته است و سبب توسعه و افزایش سهم سبد انرژی کشورهای مختلف از انرژی برق شده که همین عامل به دلیل بهره مندی از ظرفیت های تحقیق و توسعه جهانی به خلق فناوری های نوین و رشد و توسعه صنعت برق در چند دهه اخیر منجر شده است.

او در ادامه با اشاره به این موضوع که توجه به صنعت برق ضرورت بسیاری دارد، گفت: صنعت برق کشور در چند دهه اخیر از رشد کمی و کیفی قابل ملاحظه ای برخوردار بوده است. رشد مناسب ظرفیت های نیروگاهی نصب شده و شبکه های انتقال و توزیع، قرار گرفتن در جمع کشورهای برتر تولیدکننده برق جهان، تعمیق ساخت اکثر تجهیزات و ملزومات این صنعت، صادرات برق به کشورهای همسایه از جمله مهمترین دستاوردهای این صنعت بوده است.

صادرات برق ایران به دیگر کشورها

این کارشناس برق، با اشاره به افزایش چشمگیر صادرات برق کشور بیان داشت: به طور کلی میزان

صنعت برق نقش بی بدیلی در توسعه دیگر صنایع دارد و استفاده از شیوه های نوین در این حوزه به دلیل بالا بودن رشد تکنولوژی ضرورتی اجتناب ناپذیر است. آمارهای صادرات غیر نفتی

امیر محمدی

نشان می دهد که صادرات برق در بخش های مختلف از جمله تجهیزات، خدمات و توزیع برق توان بالایی دارد. این صنعت به عنوان یکی از صنایع زیربنایی، تأثیرگذاری چشمگیری بر سایر بخش های صنعتی، کشاورزی و خدماتی دارد.

به طوری که رشد اقتصادی کشورها به شدت به صنعت برق وابسته است و به عنوان یکی از مهمترین زیربنای اقتصادی، نقش مهمی در توسعه اقتصادی و رفاه جامعه دارد. مزیت های انرژی الکتریکی از قبیل پاک بودن، سهولت مصرف و امکان تبدیل به سایر انواع انرژی بر اهمیت آن می افزاید.

صنعت برق عهده دار مدیریت عرضه و تقاضای برق بوده و نقش محوری در صیانت از منابع ملی، حفظ محیط زیست، ارتقای بهداشت عمومی، رفاه اجتماعی و خوداتکایی برای توسعه پایدار کشور ایفا می کند. مدیریت عرضه و تقاضا و دسترسی عادلانه همگان به برق مطمئن و پایا و متناسب با ظرفیت های ملی به عنوان اساسی ترین اهداف صنعت برق کشورها است. اهمیت نقش صنعت برق در الگوی اقتصاد مقاومتی بدان اندازه است که می توان آن را موتور توسعه اقتصادی کشور به شمار آورد.

الگویی که در آن نقش صنعت برق به درستی مشخص شده باشد نه تنها ادبیات اقتصادی جدیدی را در سطح ملی تولید می کند، بلکه بر غنای ادبیات اقتصاد مهندسی برق در سطح بین المللی می افزاید و به مبنایی راهبردی برای تصمیم گیرندگان سطوح

درخشش MMTE در نمایشگاه دانش بنیان معدن

شرکت مهندسی فن آور معادن و فلزات (MMTE) در نخستین نمایشگاه تخصصی دانش بنیان معدن، صنعت و حمل و نقل استان کرمان حضور یافت. در این نمایشگاه عمده ترین دستاوردهای دانشی و اجرایی ۷۵ شرکت فعال ایرانی در زمینه های مختلف زنجیره توسعه معادن و صنایع معدنی به نمایش در آمد.

ظرفیت طراحی ۲ میلیون تن نیز اکنون به طور مستمر و پایدار در حال بهره برداری است.

گام بعدی واحد مهندسی شرکت MMTE، طراحی بزرگ ترین واحد احیای مستقیم میدرکس در دنیا با ظرفیت ۲.۵ میلیون تن در سال است؛ همچنین طراحی کوره های این واحدها که با نام Shaft Furnace شناخته می شود با استفاده از روش های پیشرفته و تحت نرم افزارهای روز جهانی در واحد مهندسی شرکت مهندسی فن آور معادن و فلزات مدل شده که در کارگاه های این شرکت ساخته می شود.

در حال حاضر بزرگ ترین کوره احیاء مستقیم صنعت فولاد کشور در این شرکت طراحی و ساخته شده و با موفقیت در واحد زمزم ۳ مجتمع فولاد خوزستان نصب گردیده است. واحد مهندسی شرکت MMTE، این توان و قابلیت را دارد که ظرفیت های مختلف واحدهای احیاء را از ۴۰۰ هزار تن به ۲.۵ میلیون تن در سال و با خروجی های مختلف برحسب تقاضای مشتریان خود طراحی و اجرا نماید.

طراحی و مهندسی یک واحد احیاء مستقیم به ظرفیت ۸۰۰ هزار تن در سال به روش ترکیبی (COMBO) و با سه خروجی متفاوت سرد، گرم و بریکت داغ یکی دیگر از اقدامات مهمی است که برای اولین بار در سطح بین المللی در واحد مهندسی شرکت دانش بنیان MMTE در حال انجام است که با توجه به فرایند استاندارد طی شده، چشم انداز و نتایج موثری در بر خواهد داشت.

به عنوان قطب تولید فولاد کشور داشته است.

کسب نشان دانش بنیان برای MMTE

شرکت مهندسی فن آور معادن و فلزات (MMTE) با بیش از دو دهه تجربه در مراحل طراحی، اجرا، راه اندازی و تحویل واحدهای مگامدول احیاء مستقیم صنعت فولاد موفق به دستیابی به نشان ارزشمند دانش بنیان تولیدی سطح ۲ گردید.

با اعطای این نشان، "طراحی و مهندسی، تدارکات، ساخت و نصب و راه اندازی واحدهای احیاء مستقیم با ظرفیت تولید سالانه ۸۰۰ تا ۱.۸۵۰ هزار تن آهن اسفنجی" به عنوان محور تخصص و مهارت های این شرکت، از این پس در شمول فعالیت های دانش بنیان ملی شناخته می شود. بومی سازی دانش احداث واحدهای مگامدول احیاء مستقیم در صنعت فولاد از سوی این شرکت، مبنای ارزیابی های علمی و فنی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری بوده است.

شرکت مهندسی فن آور معادن و فلزات نخستین بار در راستای بومی سازی ساخت و توسعه واحدهای احیاء، با انجام مهندسی معکوس احداث یک واحد ۶۰۰ هزار تنی تولید آهن اسفنجی در فولاد مبارکه اصفهان و سپس اجرای موفقیت آمیز و بهره برداری از طرح افزایش ظرفیت این واحد به ۸۰۰ هزار تن در سال، فعالیت های دانش بنیان خود را به ثبت رساند. ارتقاء پیوسته ظرفیت واحدهای متعدد تولید آهن اسفنجی در گستره فعالیت های MMTE قرار داشته است؛ به گونه ای که پروژه های اجرا شده این شرکت با

شرکت MMTE که در تازه ترین فعالیت های مسیر دانشی خود موفق به کسب "نشان عالی دانش بنیان" سطح دو ملی شده است؛ با حضور در این نمایشگاه، دستاوردهای جدید و برگزیده خود را در زمینه های مختلف طراحی، مهندسی، ساخت و اجرای طرح های مختلف صنایع فولاد در دسترس بازدید متخصمان و شرکت کنندگان این بخش قرار داد.

در نخستین روز این نمایشگاه استاندار کرمان، دکتر پور ابراهیمی نماینده مردم کرمان و رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، رئیس سازمان صمت استان، مدیران شرکت های صنعتی و معدنی گل گهر و مس کرمان، پارک های فناوری و شماری از شرکت های دانش بنیان صنعتی و معدنی علاوه بر افتتاح این رویداد، با آخرین ظرفیت ها و دستاوردهای بومی شرکت های حاضر آشنا شدند.

دکتر طاهر پور مدیرعامل شرکت مهندسی فن آور معادن و فلزات (MMTE)، مدیران شرکت های فولاد کار الوند، مدائن و آریا حدید، مدیر توسعه بازار و شماری دیگر از مدیران ارشد این شرکت از این رویداد بازدید کردند.

MMTE تاکنون با اجرای ۱۴ میلیون تن پروژه های بهره برداری شده واحدهای احیاء مستقیم در صنعت فولاد و نیز بر خورداری از ۷.۴ میلیون تن از ظرفیت طرح های در حال اجرا این حوزه در استان های دارنده ذخایر معدنی، مشارکت موثری در زنجیره ارزش احداث واحدهای تولید آهن اسفنجی خصوصاً در استان کرمان

اقتصاد صنعت برق

امیر اعظم طراحیان، مدیر مطالعات اقتصادی گروه ماه تاب

پیرو اصل ۴۴ قانون اساسی فرصتی برای دولت فراهم شد که توجه بیشتری به برخی وظایف اصلی خود مبنی بر قانون گذاری و نظارت نشان دهد. با روی کار آمدن بخش خصوصی به عنوان بازوی اصلی دولت در سرمایه گذاری و اجرای طرح های توسعه ای گامی موثر در راستای رشد و توسعه اقتصادی کشور برداشته شد؛ شایان ذکر است ایجاد بستری مطمئن برای سرمایه گذاری و نیز اخذ تمهیدات لازم به منظور ایجاد انگیزه برای بخش خصوصی توسط دولت از جمله پیش نیازهای تداوم رشد این صنعت است. متأسفانه هم اکنون فضای اقتصاد صنعت برق بنا بر علل متعدد که عمدتاً متوجه عوامل داخلی این حوزه هم بوده و همچنین به دلیل وجود موانع جدی در مسیر توسعه از انگیزه لازم برای سرمایه گذاری محروم است.

حجم سرمایه گذاری های این حوزه در سال های اخیر و هم چنین چشم انداز توانمندی های کشور در تامین انرژی به صورت خودکفا در سال های آتی، عارضه یابی و هم اندیشی جهت برون رفت از این بحران را بیش از پیش مورد اهمیت قرار می گیرد.

ذکر این نکته نیز حائز اهمیت است که علی رغم عدم رغبت سرمایه گذاران خارجی جهت سرمایه گذاری در حوزه نیروگاهی در ایران، تاریخچه این صنعت در ۲۰ سال گذشته نشان می دهد که بخش خصوصی به خوبی این رسالت خود را انجام داده است و پا به پای دولت و با وجود ریسک های مختلف در راستای اعتلای سیاست خودکفایی تولید و توسعه گام برداشته است، اما متأسفانه از بازدهی درخور این سرمایه گذاری برخوردار نبوده است که در ادامه به اهم دلایل عدم بازدهی این حوزه اشاره خواهد شد.

ساختار انحصار چندجانبه^۱ صنعت برق در ایران به عنوان یک بازار با خریدار انحصاری در کنار نرخ های تکلیفی بسیار بر اقتصاد این حوزه تاثیر گذاشته است. اگرچه قراردادهای خرید تضمینی باید به عنوان راه کاری در توجیه اقتصاد طرح های نیروگاهی موثر واقع شوند، اما مسائلی نظیر کسری بودجه وزارت نیرو در پرداخت به موقع صورتحساب ها و نهایتاً دوره وصول مطالبات طولانی برای سرمایه گذاران از چالش های مرتبط با این قراردادهاست. اگرچه تمهیداتی نظیر نرخ جریمه دیرکرد در قراردادهای مذکور لحاظ شده، اما با توجه به روند نرخ تورم و ارز در کشور پرواضح است که این بسته های جبرانی نمی توانند جوابگوی خسارات سرمایه گذاران باشند. همچنین، گاهی برداشتهای متفاوت از متون

است. این شاخص اقتصادی نشان می دهد بخش خصوصی با ورود به این حوزه به نوعی در مسیر همزیستی با دولت گام برمی دارد و حمایت دولت، رکن مهمی در بقای این انگیزه دارد.

درواقع سرمایه گذار ضمن توسعه یک دارایی با قدرت نقد شوندگی پایین، در مقابل ریسک های موجود به سختی از حداقل نرخ بازده مورد انتظار متناسب برخوردار است. متأسفانه تجربه سرمایه گذاری بخش خصوصی در این صنعت حاکی از آن است که عواملی نظیر تحریم های اقتصادی تاثیرات مهلکی بر اقتصاد پروژه ها داشته اند که سرمایه گذاران باید به تنهایی با آن مواجه شوند. از جمله عوامل مخرب و تاثیرگذار ناشی از تحریم می توان علاوه بر جهش های ارزی، به افزایش چشمگیر هزینه ساخت اشاره کرد. تاثیر این مسئله زمانی پررنگ تر می شود که سرمایه گذار مجبور به واردات باشد. تصمیم به واردات به دلیل عدم توازن ظرفیت تولید داخلی با چشم انداز ظرفیت های قابل توسعه برنامه ریزی شده می تواند اتفاق افتد.

تحت این شرایط بخش خصوصی ناگزیر است به مذاکره با تامین کنندگان خارجی پرداخته و به واردات تجهیزات به منظور تحقق اهداف توسعه ای کشور تن دهد که در این مسیر با محدودیت ها و ریسک های قابل توجهی مواجه است. از جمله این موارد می توان به هزینه های ناشی از محدودیت های نقل و انتقال ارز و همچنین تحمیل هزینه های مازاد در انواع قراردادهای بیمه و نیز عدم تحویل کالا و

قراردادی و اجرای مواد و تبصره ها با تکیه بر تفاسیر مختلف بسیار بر امنیت سرمایه گذاری در این حوزه تاثیر منفی گذاشته است. اگر به چالش های عملیاتی این حوزه بنگریم، می توان به اثرات منفی دوره احداث طولانی با توجه به نوسانات فضای سیاسی-اقتصادی کشور اشاره کرد. احداث و راه اندازی طرح های نیروگاهی

تجربه سرمایه گذاری بخش خصوصی در این صنعت حاکی از آن است که عواملی نظیر تحریم های اقتصادی تاثیرات مهلکی بر اقتصاد پروژه ها داشته اند که سرمایه گذاران باید به تنهایی با آن مواجه شوند. از جمله عوامل مخرب و تاثیرگذار ناشی از تحریم می توان علاوه بر جهش های ارزی، به افزایش چشمگیر هزینه ساخت اشاره کرد

به عنوان پروژه های زیرساختی در قالب مشارکت بخش خصوصی-دولتی^۲ (PPP) از جمله طرح ها با سرمایه گذاری بالا^۳ به شمار می آیند که حداقل دوره بازگشت سرمایه (بدون در نظر گرفتن ارزش زمانی پول) در این طرح ها در شرایط نرمال اقتصادی نظیر عدم وجود تحریم های اقتصادی حداقل ۷ سال

عملاً به فضای سیاسی-اقتصادی کشور وابسته هستند که مدیریت آن‌ها به همکاری دولت و نیز سایر نهادها نظیر موسسات تامین مالی و همچنین وزارت نیرو در این زنجیره نیاز دارد. بسته‌های حمایتی متناسب با نوع و حجم خسارات، در کنار تعریف کارگروه‌های مختلف متشکل از نهادهای مرتبط به‌منظور عارضه‌یابی و تعریف هدف و منافع مشترک در راستای هموار کردن مسیر سرمایه‌گذاری و توسعه در صنعت برق می‌تواند گامی مهم در ایجاد انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاری در این حوزه بردارد.

1. Oligopoly
2. Public Private Partnership
3. Capital intensive
4. IDC: Interest During Construction
5. Business specific risks
6. Systematic risks

کردن بهره دوره احداث^۴ و نادیده گرفتن شرایط سرمایه‌گذار که عمدتاً به دلیل عوامل خارج از کنترل با آن مواجه شده است، بر بار بدهی وی می‌افزاید، به‌نحوی که پس از طی مسیر پرپیچ‌وخم ساخت، و با رسیدن نیروگاه به دوره بهره‌برداری، در نهایت سرمایه‌گذار با حجم اقساط بسیار متورم مواجه می‌شود که نقد عملیاتی نیروگاه کفایت بازپرداخت آن را نمی‌کند. این مسئله باعث شده است زنجیره تامین توسعه نیروگاهی به دلیل قفل شدن سرمایه در این زنجیره کارایی خود را از دست داده، و نهادهای مالی نیز با کمبود منابع مواجه شده و مضاف بر آن، نگرانی‌هایی بابت تخصیص ارز به طرح‌های مشابه داشته باشند که حل که این مسئله نیز از اهمیت به‌سزایی برخوردار است.

بنابراین، اگرچه مدیریت ریسک‌های مشخصه^۵ بر عهده سرمایه‌گذاران است، چاره‌اندیشی در مقابل چالش‌های سیستماتیک از توان بخش خصوصی خارج بوده و می‌توان گفت وجود عوامل مختلف در تخریب اقتصاد طرح‌های نیروگاهی با اضافه شدن سایر ریسک‌ها، عملاً چرخه تجارت این صنعت را با بحران مواجه ساخته است.

بنا بر تجارب سنوات و پروژه‌های گذشته در تاریخچه این صنعت، عوامل خارج از کنترل^۶

تجهیزات اشاره کرد. کلیه این عوامل بر بهای تمام‌شده احداث نیروگاه تأثیرات غیرقابل انکار دارند.

همان‌طور که اشاره شد، با طولانی شدن دوره احداث سرمایه‌گذار نه‌تنها با ریسک‌های سیستماتیک نظیر جهش‌های غیرعادی ارزی و کارشکنی‌های طرف خارجی در انجام تعهدات به بهانه تحریم‌ها مواجه است، بلکه برخی نیروگاه‌ها که قرارداد خرید تضمینی آن‌ها بر اساس برنامه چهارم و پنجم توسعه بوده‌اند، با اعمال ضریب کاهنده در مخرج کسر فرمول تعدیل با کاهش چشمگیر نرخ فروش و به‌تبع آن، کاهش نرخ درآمد دست‌وپنجه نرم می‌کنند. واگرایی چشم‌گیر نرخ خرید تضمینی و نرخ انرژی در بازار برق از مصادیق دیگر شرایط نابسامان تجارت در این حوزه است چراکه با طولانی شدن دوره احداث بخش وسیعی از بدهی نیاز است از محل درآمدهای ناشی از فروش در بازار برق نشان می‌دهد. متأسفانه چالش‌های بخش خصوصی به موارد فوق محدود نمی‌شود.

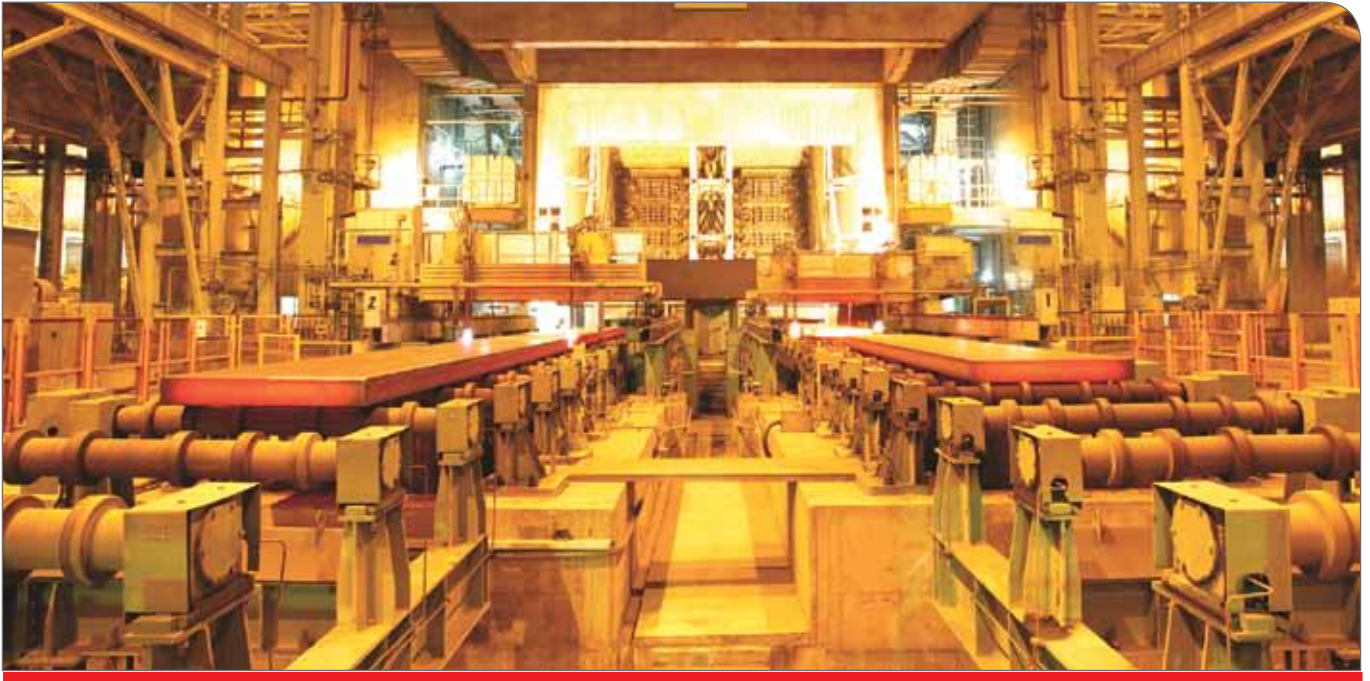
درواقع سرمایه‌گذار با از دست دادن حجم درآمد متناهی در جریان نقد عملیاتی خود، این بار باید پاسخگوی بانک (یا بنا به قولی شریک خود بر اساس قرارداد مشارکت مدنی) باشد. متأسفانه بانک طی این چالش‌ها با شارژ

نیروگاه بادی سیاهپوش
استان قزوین

مدیر عامل شرکت فولاد هرمزگان تصریح کرد:

تحقق ظرفیت اسمی فولاد هرمزگان تا پایان سال جاری

شرکت فولاد هرمزگان به عنوان پیشرفته‌ترین کارخانه فولادی در کشور توانسته است با توجه به موقعیت استراتژیک خود مانند دسترسی به آب‌های آزاد، نزدیکی به معادن مرکز کشور، برخورداری از فناوری روز دنیا و استفاده از نیروهای مجرب و دانش‌محور، خود را در میان تولیدکنندگان فولاد کشور مطرح سازد و با عرضه محصولات کیفی در بازارهای جهانی به یکی از برندهای معتبر صنعت فولاد تبدیل شود. ثبت رکوردهای پیاپی در تولید طی سال گذشته و سال جاری با وجود محدودیت‌های انرژی و افزایش صادرات در شرایط تحریمی نشان می‌دهد محدودیت‌ها نمی‌توانند مانع تحقق اهداف بزرگ مدیریت و کارکنان فولاد هرمزگان شوند. کارکنانی که با درک صحیح اهداف سازمانی با عزمی راسخ در راه تحقق آن‌ها از هر کوششی دریغ نمی‌ورزند. برای بررسی وضعیت کنونی این شرکت، با عطاالله معروفخانی مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

افزایش میزان تولید و صادرات و پیشرفت طرح‌های توسعه نشان می‌دهد که در میسر تحقق اهداف کلان سازمانی حرکت می‌کنیم.

شرکت فولاد هرمزگان در هفت ماه نخست امسال از نظر تولید چه عملکردی را از خود برجای گذاشت؟

سال ۱۴۰۱ تمامی تولیدکنندگان فولاد کشور همانند

بازارهای جهانی و داخلی با چالش‌های گوناگونی مواجه هستیم اما تولید در شرکت متوقف نشده و موقعیت خود را در بازار حفظ کرده و به دنبال بهبود و رشد آن نیز است. این شرکت اجرای طرح‌های توسعه‌ای متعددی را در دستور کار قرار داده است. طرح‌هایی که هم از نظر افزایش تولید و کسب درآمد و هم به لحاظ اشتغال‌زایی حائز اهمیت خواهند بود.

در ابتدا بفرمایید وضعیت حال حاضر شرکت فولاد هرمزگان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

شرکت فولاد هرمزگان از ابتدای سال جاری توانست تولید خود را افزایش دهد به نحوی که تا پایان شهریور ۱۰۴ درصد از برنامه ۶ ماهه امسال محقق گردیده است.

هرچند با توجه به شرایط جنگ اقتصادی در

عظالله معروفخانی

سال گذشته با محدودیت مصرف انرژی برق مواجه بودند. باین حال با استفاده از تجاری سنوات گذشته و همکاری کارکنان، محدودیت‌های امسال را با برنامه‌تر از سال قبل پیش‌بینی کردیم و توانستیم برنامه‌های خود را با توجه به محدودیت مصرف برق در تابستان عملیاتی کنیم.

باین حال قطعی برق همان‌طور که کاملاً قابل پیش‌بینی بود، به تولید فولاد در کشور ضربه زد و آن را با کاهش مواجه کرد؛ همچنان که در فولاد هرمزگان نیز در مجموع ۷ ماه حدود ۲۰۰ هزار تن تولید را در اثر محدودیت‌های برق از دست دادیم. باین حال تسلیم شرایط نشدیم و با برنامه‌ریزی به‌موقع به‌ویژه اجرای تعمیرات موفقیت‌آمیز در واحدهای احیا مستقیم و فولادسازی و ریخته‌گری مداوم، شرایط را برای تولید مداوم و در نهایت رکوردشکنی مهیا کردیم.

فولاد هرمزگان از ابتدای فروردین‌ماه تا پایان مهرماه توانست بیش از ۸۱۷ هزار تن تختال تولید کند که این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال قبل یعنی ۷۶۴ هزار تن، رشد بیش از ۷ درصدی را نشان می‌دهد. این میزان تولید به این معناست که توانستیم بر تمام محدودیت‌ها و چالش‌های پیش رو به‌ویژه کمبود برق غلبه کنیم و شاهد افزایش تولید باشیم. نکته قابل توجه در خصوص تولید امسال، سه رکوردشکنی بود.

رکوردشکنی‌ها از چه منظر برای صنعت فولاد و به‌ویژه فولاد هرمزگان حائز اهمیت است؟

باید توجه داشت که ظرفیت اسمی فولاد هرمزگان یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تن در سال است. در فروردین‌ماه امسال توانستیم برای نخستین بار تولید ماهانه را به بیش از ۱۵۰ هزار تن برسانیم. باین حال از اردیبهشت تا مرداد که با محدودیت تأمین برق مواجه بودیم، تولید با کاهش مواجه شد در شهریورماه که محدودیت‌ها برداشته شد، با هم‌پا تلاش و برنامه‌ریزی دقیق، تولید از ۱۵۰ هزار تن فراتر رفت و موفق به تولید ۱۵۱ هزار و ۷۴۲ تن محصول نهایی شدیم. این رکوردشکنی‌ها در مهرماه نیز ادامه یافت و با تولید ۱۵۳ هزار و ۲۳۳ تن محصول، گام بلندی در جهت تحقق ظرفیت اسمی و جبران عقب‌ماندگی تولید در تابستان برداشته شد.

دلایل ترقی و این رکوردشکنی‌ها چیست؟

قطعا کسب رکورد یک‌شنبه حاصل نمی‌شود و ماورای هر موفقیتی برنامه‌ریزی بلندمدت است. همان‌طور که گفته شد، با آگاهی نسبت به اینکه در تابستان محدودیت برق داریم، تعمیرات سالانه واحدهای احیا مستقیم و فولادسازی را به تابستان منتقل کردیم و تلاشگران فولاد هرمزگان در آب‌وهوای گرم بندرعباس و شرایط نامساعد توانستند عملیات تعمیرات سالانه را به نحو احسن انجام دهند. هنگامی که تعمیرات به‌خوبی انجام شود، ضریب آماده‌به‌کاری تجهیزات و قطعات افزایش می‌یابد.

همچنین اقداماتی نظیر افزایش عمق کوره باعث کاهش شدید تعمیرات گرم نسوز کوره شده و همین امر به بهبود پارامترهای تولیدی مانند کاهش زمان Power On، کاهش شارژ فلزی، افزایش راندمان کوره، کاهش نرخ مصرف الکتروود و کاهش نرخ مصرف نسوز انجامیده است. به این موارد می‌توان افزایش کیفیت آهن اسفنجی را نیز اضافه کرد که به ۹۳ درصد رسیده است. با توجه به بهبودهای مستمری که در پارامترهای گوناگون تولیدی محقق شد، میزان توقفات کاهش یافت که نتیجه آن افزایش تولید بوده

است.

وضعیت فروش فولاد هرمزگان در سال جاری چگونه بود؟ چه راهبردهایی را برای فروش محصول اخذ کرده‌اید؟

سال جاری برای صنعت فولاد پرتلاطم بود. ابتدای امسال با افزایش شدید قیمت‌های جهانی فولاد به دلیل جنگ روسیه و اوکراین و حذف این دو کشور از بازارهای جهانی آغاز شد. از سوی دیگر دامپینگ برخی کشورها و روانه کردن بی‌رویه محصولات در بازارهای جهانی باعث کاهش شدید قیمت فولاد شد. در کشور ما نیز به‌تبع بازارهای جهانی کاهش قیمت فولاد رخ داد. باین حال شرکت فولاد هرمزگان نشان داده که هرگز تسلیم شرایط نخواهد شد و می‌تواند راه خود را در بازار پیدا کند.

به‌نحوی که از ابتدای سال جاری تا پایان مهرماه توانستیم ۳۸۹ هزار تن محصول در بازارهای داخلی و ۳۲۰ هزار تن در بازارهای صادراتی و مجموعاً ۷۱۹ هزار تن محصول به فروش برسانیم. میزان صادرات در شرایطی که در بازارهای جهانی با دامپینگ سنگین برخی تولیدکنندگان مواجه هستیم، نسبت به سال گذشته حدود ۱۱ درصد رشد داشت. در کسب درآمد نیز توانستیم ۵۰۰ و ۹۲۶ میلیارد تومان از فروش محصول در بازارهای داخلی و ۵۰۰ و ۱۰۷ میلیارد تومان از صادرات و در مجموع ۱۱ هزار و ۳۳ میلیارد تومان درآمد کسب کنیم.

مهم‌ترین راهبرد ما در شرایط کنونی، تولید سفارش محور و تولید محصولات دارای ارزش افزوده بالاتر است. زیرا بازارهای داخلی و جهانی به سمت رقابت سنگین‌تر می‌روند و هر شرکتی که نتواند محصولات باکیفیت و با ارزش افزوده بالاتر و متناسب با نیاز مشتری تولید کند، در این رقابت برنده خواهد بود. خوشبختانه فولاد هرمزگان با توجه به فناوری پیشرفته‌ای که در زمینه تولید محصول در اختیار دارد، می‌تواند انواع تختال‌های ویژه و دارای ارزش افزوده را بر اساس نیاز و سفارش مشتریان تولید کند.

فولاد هرمزگان از سال گذشته پروژه‌های متعددی را آغاز کرده است. روند پیشرفت این پروژه‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

توسعه سنگ بنای اقتصاد به شمار می‌رود و برای پیشرفت اقتصادی، ثروت آفرینی و اشتغال‌زایی توسعه محصولات کارآمدترین راهکار است. صنعت فولاد کشور نیز به‌عنوان یکی از پیشران‌های توسعه مطرح است. هر چه صنعت فولاد پیشتر توسعه یابد، سایر صنایع جنبی و پایین‌دستی نیز رونق خواهند یافت و توسعه بیشتری را شاهد خواهیم بود. با توجه به کم‌آبی گسترده در کشور، یکی از مناطقی که می‌تواند هدف توسعه قرار گیرد سواحل جنوبی به‌ویژه استان هرمزگان است.

فولاد هرمزگان در سال ۱۴۰۰ برای اولین بار پس از افتتاح شرکت، با توجه به پتانسیل‌هایی متعدد و موقعیت ویژه‌ای که دارد، عملیات اجرایی چهار طرح بزرگ توسعه‌ای شامل افزایش ظرفیت سیلوهای آهن اسفنجی، احداث واحد تولید گازهای صنعتی و احداث مدول سوم واحد احیا مستقیم و احداث مگا مدول احیا مستقیم در ستاره سیمین هرمز به ارزش تقریبی ۱۰ هزار میلیارد تومان را آغاز کرد. امیدواریم طبق برنامه تا پایان ۱۴۰۴ شاهد بهره‌برداری کامل این پروژه‌ها باشیم. همچنین پروژه‌های دیگری شامل افزایش ظرفیت تولید کوره‌های قوس الکتریکی از طریق نصب Lance Sidewall، و احداث تصفیه‌خانه پساب‌های صنعتی، و احداث واحد تولید آهک کلسینه در سنگ و فولاد هرمزگان نیز در حال اجرا هستند که غالباً پیشرفت قابل ملاحظه‌ای دارند و در آستانه افتتاح هستند. به‌طور کلی برنامه‌های خوبی برای توسعه فولاد

هرمزگان با همکاری فولاد مبارکه در نظر گرفته شده است و توسعه این شرکت بدون توقف پیش خواهد رفت. برنامه ما تکمیل زنجیره و تولید محصول نهایی فولادی برای ارزش افزوده بیشتر است و برای تحقق این موضوع در حال بررسی احداث واحد نورد گرم هستیم.

شرکت فولاد هرمزگان یکی از پیشگامان انجام مسئولیت‌های اجتماعی در استان هرمزگان است. در سال جاری چه اقداماتی را در این حوزه انجام داده است؟

فولاد هرمزگان عمل به مسئولیت‌های اجتماعی را یکی از وظایف ذاتی خود می‌داند. اکنون در بسیاری از حوزه‌های ورزشی، فرهنگی، کمک‌های انسان دوستانه، پزشکی، محیط‌زیست و برخی موارد دیگر ورود کرده و گام‌های مؤثری برداشته است که در جامعه نیز بازخورد خوبی داشته است و این نشان می‌دهد که شرکت از این حیث نیز در مسیر درست در حال حرکت است. حضور ۳۵ تیم ورزشی حرفه‌ای و کارگری فولاد هرمزگان در همه رده‌های سنی و کسب عناوین قهرمانی متعدد در رده‌های استانی، کشوری و بین‌المللی برای تیم‌های ورزشی فولاد هرمزگان کمک بزرگی به ارتقای ورزش حرفه‌ای استان هرمزگان کرده است. در زمینه پزشکی نیز اقدامات متعددی را به‌ویژه برای مقابله با بیماری کرونا انجام داده‌ایم. ارسال اکسیژن مایع به بیمارستان‌های شهر بندرعباس و ارسال نیتروژن مایع به دانشگاه علوم پزشکی، خرید و اهدای ونتیلاتور به بیمارستان‌های درمانگر کرونا در استان، تهیه بسته‌ها و اقلام بهداشتی در دوران کرونا همچون تهیه ماسک، دستکش و تهیه و اهدا ۱۰ دستگاه دیالیز به بیمارستان شهید محمدی بندرعباس جهت مداوای بیماران نمونه‌ای از این اقدامات است.

حمایت از نیازمندان و همچنین حمایت از اقشار مستضعف در قالب مسئولیت‌های اجتماعی، دیگر فعالیت فولاد هرمزگان است. در این راستا، حمایت مالی از مرکز معلولان ذهنی حبیب ابن مظاهر بندرعباس جهت برطرف سازی مشکل سردخانه، حمایت از مرکز درمان و توان‌بخشی بیماران روانی مزمن فجر آسایش، مشارکت در طرح اکرام ایتم و محسنین باهدف حمایت از ۱۰ هزار کودک یتیم و غیر یتیم تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) استان هرمزگان و مساعدت مالی در خصوص جشن گل‌ریزان جهت آزادسازی زندانیان بخش رودخانه شهرستان رودان را انجام دادیم.

در مورد اقدامات فولاد هرمزگان در حوزه محیط زیست توضیحاتی بفرمایید.

فولاد هرمزگان یکی از شرکت‌های پیشرو در زمینه حفاظت از محیط‌زیست در استان هرمزگان و کشور است. این شرکت در پروژه خرید پساب شهر بندرعباس به جهت رفع مشکل فاضلاب شهری و کمک به محیط‌زیست عنوان یک طرح بزرگ حضوری فعال دارد. همچنین در سال جاری در راستای حفاظت از محیط‌زیست استان هرمزگان، تأمین پنج هزار تن آهک جهت دفن پسماندهای عمومی را در برنامه قرار دادیم.

در مجموع امیدواریم با حمایت فزاینده فولاد مبارکه به‌عنوان شرکت مادر و مسئولان محترم استانی و کشوری شاهد به بار نشستن هرچه سریع‌تر توسعه‌های شرکت باشیم. توسعه‌هایی که با هدف افزایش کمی و کیفی و تنوع سبب محصولات در حال انجام هستند. به‌یقین تولید و توسعه اقتصادی در این شرایط سخت اقتصادی می‌تواند بهترین ارمغان برای جامعه باشد. به همین منظور با همکاری همه‌جانبه همکاران تمامی توان خود را برای نیل به این هدف ارزشمند به‌کار خواهیم بست.

عاقبت غفلت از موهبت خورشیدی

بهروز پورسلیمان، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی اردبیل در گفتگو با صمت گفت: ایران به لحاظ برخورداری از پتانسیل مطلوب تابش خورشید، می‌تواند در زمره کشورهای تولیدکننده انرژی برق ارزان قیمت قرار گیرد اما متأسفانه این حوزه ارزشمند آن‌طور که باید و شاید مورد توجه متولیان این عرصه قرار نگرفته است و ما در زمستان‌ها شاهد خاموشی و در تابستان با قطعی برق مواجه هستیم.

برق مواجه هستیم. در وهله اول باید در این حوزه سیاست‌گذارهای مطلوبی انجام دهیم و سپس نسبت به عملیاتی شدن آنها نهایت تلاش خود را به کار گیریم. دولت و مجلس باید در زمینه تصویب قوانین و لایحی که در راستای حمایت از نیروگاه‌های خورشیدی تدوین شده‌اند؛ اقدامات خود را تسریع بخشند. نیروگاه‌های خورشیدی پاک‌ترین و ارزان‌قیمت‌ترین روش برای تولید انرژی هستند و با توجه به تشدید نیازهای مصرفی در ایران، باید از ظرفیت‌های موجود در این حوزه بهره‌مند شد تا بتوان نا ترازی میان تولید و مصرف برق را در کشور کنترل کرد. به‌طور کلی می‌توان گفت با صرف حداقل‌ترین هزینه به بیشترین میزان تولید برق در کشور دست یافت.

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی اردبیل عمده مشکلات صنعت برق را این‌گونه تشریح کرد: نیروگاه‌های خورشیدی بیش از هر حوزه دیگری در صنعت برق با مشکلات متعددی روبه‌رو هستند. قوانین در این حوزه نواقص بسیار دارند و حمایت‌های عملی از این

می‌آورند. اصلاح قانون حمایت از سرمایه‌گذاران خارجی و تاسیس نهادی تنظیم‌گر با ساختاری خصوصی تنها بخشی از مطالبات فعالان صنعت برق را شامل می‌شود. در راستای برگزاری بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی صنعت برق درباره مشکلات و چالش‌های این صنعت و به‌ویژه نیروگاه‌های خورشیدی و راهکارهای برون‌رفت از این معضلات با بهروز پورسلیمان، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی اردبیل به گفتگو نشستیم.

بهروز پورسلیمان درباره سیاست‌گذاری‌های دولت در راستای حمایت از این صنعت گفت: دولت باید سیاست‌گذاری‌هایی را انجام دهد تا واحدهای تولیدی بتوانند تسهیلات ارزان قیمت با بهره کم دریافت کنند تا سرمایه‌گذاری‌های لازم در این زمینه انجام شود. ایران به لحاظ برخورداری از پتانسیل مطلوب تابش خورشید، می‌تواند در زمره کشورهای تولیدکننده انرژی برق ارزان قیمت قرار گیرد اما متأسفانه این حوزه ارزشمند آن‌طور که باید و شاید مورد توجه قرار نگرفته است و ما در زمستان‌ها شاهد خاموشی و در تابستان با قطعی

تابش مستمر و تقریباً چهار فصل آفتاب بر کشور و سهم ناچیز ما از این انرژی جایگزین! این گزاره کوتاه، گویای وضعیت نیروگاه‌های خورشیدی کشور است. شرایط اقلیمی کشور ما به‌گونه‌ای است که ایران را در زمره

بهروز پورسلیمان

مستعدترین کشورهای جهان برای تولید انرژی پاک قرار می‌دهد با این حال انرژی پاک تنها حجم بسیار کمی از تولید انرژی را در این کشور به خود اختصاص داده است. عدم توجه به نیروگاه‌های خورشیدی ضمن این که موجبات نارضایتی فعالان حوزه را فراهم کرده، انگیزه سرمایه‌گذاری توسط بخش خصوصی را به شدت کاهش داده است... کارشناسان این عرصه از مشکلات متعددی که در مسیر رشد و پیشرفت صنعت برق و به‌ویژه نیروگاه‌های خورشیدی قرار دارند، سخن به میان

علاوه بر این نقص، دستورالعملی شفاف و مشخص برای تمامی استان‌ها در رابطه با این حوزه ارسال نشده است. اگر بتوان این دو چالش را از میان برداشت، بی‌شک حرکت به‌سوی رشد در نیروگاه‌های خورشیدی میسر خواهد شد.

وی با اشاره به وضعیت تاسیس نهاد رگلاتوری برق عنوان کرد: موضوع تاسیس نهاد رگلاتوری برق از چند سال گذشته پیش کشیده شده است. در طی این مدت اقدامات موثری انجام شده و کمیسیون انرژی اتفاق بازرگانی ایران به جد پیگیر تاسیس این نهاد با ساختاری اصولی است. لازم به ذکر است اتفاق بازرگانی ایران در زمینه شفاف‌سازی هر چه بیشتر مسائل این حوزه و تدوین دستورالعمل‌هایی در جهت حمایت از نیروگاه‌های خانگی و اداری اقدامات موثری انجام می‌دهد. افرادی در کمیسیون اتفاق بازرگانی اتفاق ایران گرد هم آمده‌اند و پس از بررسی‌های دقیق، تحلیل‌ها و راهکارهای کارشناسانه خود را به وزارت نیرو اعلام می‌کنند اما ما شاهد تمکینی در وزارت نیرو به این دست از پیشنهادها کارشناسانه نیستیم. باید تعاملی سازنده میان کمیسیون انرژی اتفاق بازرگانی و وزارت نیرو ایجاد شود تا بتوان نظرات کارشناسانه را عملی ساخت و مشکلات و موانع پیش روی این صنعت را از میان برداشت.

پورسلیمان در ادامه بیان کرد: راهکارهای بسیاری برای رشد صنعت برق کشور وجود دارد که مهم‌ترین آنها این است که دولت آن‌طور که باید و شاید به انرژی‌های تجدید پذیر اهمیت و این مقوله را در صدر اولویت‌های خود قرار دهد. ما اکنون شاهد آن هستیم که تمامی کشورهای توسعه‌یافته بر این حوزه متمرکز شده‌اند و به جد در حال توسعه نیروگاه‌های خورشیدی هستند. علاوه بر آن، همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد تدوین برنامه‌های جامع و کامل در حوزه نیروگاه‌های تجدید پذیر و انرژی پاک می‌تواند بسیاری از مشکلات این صنعت را حل کند و فعالان این عرصه را از گمراهی نجات بخشد. تغییر قیمت‌گذاری تعرفه‌های خرید تضمینی به نرخ واقعی یکی دیگر از اقداماتی است که می‌تواند راهگشای این مسیر باشد. اگر حمایت‌هایی چندجانبه از این حوزه انجام شود؛ در کوتاه‌ترین زمان ممکن می‌توان نتایجی پایدار و آینده‌ساز برای این صنعت و به‌صورت کلی اقتصاد کشور رقم زد.

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی اردبیل در پایان خاطرنشان کرد: باید انگیزه‌های لازم برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت برق را ایجاد کنیم. به باور من اگر قیمت‌گذاری دستوری از میان رود و بخش خصوصی بتواند نظرات خود را در این زمینه اعمال کند، رغبت لازم برای حضور این بخش در حوزه صنعت برق ایجاد می‌شود زیرا شرایط باید به‌گونه‌ای باشد که درآمد این واحدها برای بخش خصوصی مقرون‌به‌صرفه باشد. در این زمینه حتی می‌توان از سرمایه‌گذاران خارجی نیز بهره برد اما لازمه این امر این است که تعهدات لازم مانند تعهدات بانکی به این سرمایه‌گذاران ارائه شود. قانون حمایت از سرمایه‌گذاران خارجی در ایران آن‌طور که باید و شاید جامع و تکمیل نیست و نمی‌توان بر اساس آن، راهی برای ورود این سرمایه‌گذاران به کشور گشود. در واقع، با توجه به شرایط فعلی و تشدید تحریم‌ها اطمینان خاطر برای سرمایه‌گذاران وجود ندارد که بتوانند سود حاصل از سرمایه‌گذاری خود را از کشور خارج کنند.

به‌عبارت‌دیگر، فعالان خارجی از سرمایه‌گذاری در ایران آسوده‌خاطر نیستند. بر این باور هستیم که دولت با اصلاح قانون حمایت از سرمایه‌گذاران خارجی می‌تواند رغبت لازم در راستای سرمایه‌گذاری در ایران را برای این دست فعالان اقتصادی ایجاد کند و تحقق این امر بدون تردید به رشد و پیشرفت صنایع مختلف کشور کمک‌های شایانی خواهد کرد.

در بالاترین سطح خود قرار دارد؛ به‌طوری‌که این کشور از این لحاظ به خودکفایی رسیده است اما طبق آمار کشور ما تنها درصد بسیار کمی از کل انرژی خود را از این طریق تولید می‌کند و با عملکردی که دولت تاکنون در حوزه نیروگاه‌های خورشیدی در پیش گرفته است؛ بخش‌های خصوصی هیچ انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری در این حوزه ندارند. این امر جای بسی تاسف دارد زیرا ما می‌توانیم از ظرفیت‌های خدادادی در راستای ترقی این صنعت بهره‌گیریم و در مجموع شاهد رشد و پیشرفت اقتصاد کشور اقتصاد باشیم. نایب‌رئیس اتاق بازرگانی اردبیل درباره نیروگاه‌های خانگی اظهار کرد: مشترکان خانگی و اداری می‌توانند با استفاده از ظرفیت‌های در دسترس خود مانند پشت‌بام‌ها نقش به‌سزایی در تولید برق داشته باشند. به‌عبارت‌دیگر نیروگاه‌های پشت‌بامی می‌توانند ظرفیت

مشترکان با نصب پنل‌های خورشیدی و ایجاد نیروگاه‌های خانگی ۵ کیلوواتی می‌توانند از درآمد ماهیانه پایداری برخوردار شوند این سیاست‌گذاری دولت اقدام مهم و قابل‌توجهی است. امید می‌رود با ادامه این روند و تدوین حمایت‌های دولت، تعداد نیروگاه‌های خانگی افزایش یابد

به باور من اگر قیمت‌گذاری دستوری از میان رود و بخش خصوصی بتواند نظرات خود را در این زمینه اعمال کند، رغبت لازم برای حضور این بخش در حوزه صنعت برق ایجاد می‌شود زیرا شرایطی فراهم می‌شود که در آمد این واحدها برای بخش خصوصی مقرون‌به‌صرفه باشد

دیگری برای تولید انرژی باشند. شایان‌ذکر است که از سال گذشته مجلس شورای اسلامی سیاست‌گذاری‌هایی در این زمینه انجام داده و نتایج خوبی نیز در این حوزه کسب حاصل شده است. برای مثال در سال گذشته در استان اردبیل قریب به ۲۲۰ واحد خانگی با ظرفیت تولید ۵ کیلووات با مشارکت یکی از پیمانکاران استان و کمیته امداد تاسیس و به بهره‌برداری رسیده است. همچنین دولت در سال جاری ۳۰۰۰ واحد دیگر را برای این استان تأیید کرده و به تصویب رسانده است. لازم به ذکر است که دولت تسهیلات ۵۰ میلیونی در این حوزه به مناطق محروم اعطا می‌کند و این امر سبب تشدید مشارکت مردم در این زمینه می‌شود. علاوه بر آن، مشترکان با نصب پنل‌های خورشیدی و ایجاد نیروگاه‌های خانگی ۵ کیلوواتی می‌توانند از درآمد ماهیانه پایداری برخوردار شوند. این سیاست‌گذاری دولت اقدام مهم و قابل‌توجهی است.

امید می‌رود با ادامه این روند و تدوین حمایت‌های دولت، تعداد نیروگاه‌های خانگی افزایش یابد. این دست از نیروگاه‌ها راهکاری بسیار مناسب برای تأمین کسری برق کشور هستند و بسیاری از مشکلات این عرصه را می‌توانند رفع کنند. هرچند این اقدام دولت نیز با نواقصی همراه است. برای مثال میزان تسهیلاتی که به اشخاص اعطا می‌شود رقم قابل‌توجهی نیست و با این میزان از وام نمی‌توان مقدار سرمایه موردنیاز برای تاسیس و احداث نیروگاه‌های خانگی را تأمین کرد.

بخش انجام نشده است. عدم پرداخت به‌موقع کارکرد نیروگاه‌های خورشیدی یکی از مهم‌ترین نواقصی است که در این حوزه وجود دارد. لازم به ذکر است که دولت در یک سال اخیر با صرفه‌جویی در مصرف سوخت، توانسته حواله‌های سوخت گازی، نفتی و فرآورده‌های آن را به نیروگاه‌ها دهد و قرار بر این است هماهنگی‌های لازم با ساتبا (سازمان انرژی‌های تجدید پذیر و بهره‌وری انرژی برق) در این زمینه انجام شود تا کارکرد این دست از نیروگاه‌ها به‌موقع پرداخت شود. چالش دیگری که در مسیر رشد و پیشرفت نیروگاه‌های خورشیدی قرار دارد نرخ پایین تعرفه‌های خرید تضمینی برق تولیدی این نیروگاه‌هاست. بدیهی است که قیمت‌گذاری در این حوزه ناعادلانه انجام شده و نسبت به سودهای بازرگانی و یا دیگر فعالیت‌های اقتصادی در سطح پایین‌تری قرار دارد.

وی در ادامه افزود: من به‌نوبه خود تولیدکننده هستم و دو نیروگاه خورشیدی تاسیس کرده‌ام؛ میزان تولید فاز اول نیروگاه نخستی که تاسیس کردم ۷۰۰ کیلووات و میزان تولید در نیروگاه دوم ۱۸۰ کیلووات است. به‌عبارت‌دیگر میزان تولید نیروگاه دوم بیش از نیروگاه نخست است. باین‌حال، سودآوری من از نیروگاه نخست دوم برابر است. در واقع کارکرد ماهانه این دو نیروگاه یکسان است در حالی که نیروگاه دوم ۳۰۰ کیلووات افزایش تولید داشته است. این گزاره به این معناست دولت در حال حاضر در قراردادهای مربوط به این حوزه، نه‌تنها تشویق و یا افزایش نرخ برای فعالان این عرصه در نظر نگرفته بلکه با عدم انجام این امر رغبت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این عرصه را کاهش داده است. علاوه بر آن، در قراردادهای جدید بنا بر این بود تا نرخ تعدیل بر تصاعدهای سنوات اعمال شود اما این روند در پیش‌گرفته نشد و این تبصره‌ها در قراردادهای دوم حذف شدند. من به‌عنوان شاهدی عینی که سالیان سال در این صنعت فعالیت کرده و صرفاً تصادفاً تاسیس و راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشیدی را از سر گذرانده‌ام به‌جرت می‌گویم که طی این سال‌ها هیچ دستورالعمل و بخش‌نامه‌ای در راستای تشویق فعالان این حوزه تدوین و تصویب نشده و به‌صورت کلی حمایت‌های لازم نیز از این صنعت انجام نشده است. عدم اعطای تسهیلات به فعالان این عرصه چالش دیگری در مسیر رشد نیروگاه‌های خورشیدی است. در واقع اعطای تسهیلات صورت می‌گیرد اما بهره‌بر آن با وام‌های دیگر تفاوتی ندارد. تسهیلات ۱۸ درصدی نه‌تنها به کمک فعالان این عرصه نمی‌آید بلکه همچون باری اضافه بر دوششان سنگینی می‌کند. همان‌طور که در ابتدا به این مسئله اشاره شد، دولت باید سیاست‌هایی مناسب در راستای اعطای تسهیلات به بهره‌بر کم به فعالان این عرصه اتخاذ کند. برای مثال بسیاری از پتانسیل‌های لازم برای افزایش ظرفیت‌های خود برخوردارند اما به دلیل عدم سرمایه‌گذاری این امر میسر نمی‌شود. در مجموع می‌توان گفت شرایط به‌گونه‌ای است که کارکرد نیروگاه‌ها نه‌تنها سودآوری ندارد بلکه پاسخگوی بازپرداخت تسهیلات نیز نیست.

پورسلیمان ضمن اشاره به اهمیت نیروگاه‌های خورشیدی گفت: نیاز است که دولت‌مردان ما با توجه به اهمیت نیروگاه‌های خورشیدی تدابیری اساسی در زمینه توسعه این انرژی پاک ببندیشوند. اگر متولیان این حوزه تنها قریب به نیمی از بودجه‌هایی که به نیروگاه‌های سیکل ترکیبی، اتمی و ... تعلق می‌گیرد را بتوانند برای نیروگاه‌های خورشیدی تأمین کنند؛ میزان بازدهی این حوزه به‌شدت افزایش می‌یابد، ضمن این‌که این انرژی، پاک و بسیار ارزان است. متأسفانه کشور ما آن‌طور که باید و شاید بر این حوزه متمرکز نشده است. برای مثال شرایط اقلیمی کشور ایران نسبت به آلمان برای بهره‌وری از این صنعت بسیار مستعدتر است باین‌حال تولید انرژی‌های پاک در کشور آلمان

مدیرعامل توزیع برق استان زنجان عنوان کرد:

احداث ۱۱ نیروگاه خورشیدی طی یک سال اخیر / تامین برق محور پادگان

است. جوادی یادآور شد: برای هر خانوار ۵ کیلووات سلول خورشیدی جذب خواهد شد و تاکنون اطلاعات ۱۵۰ خانوار تکمیل و برای ساتبا منعکس شده است. وی با بیان اینکه در این شرکت با هوشمند سازی شبکه‌ها تغییرات اساسی اعمال شده است، اظهار کرد: در گذشته نرم‌افزار بومی در شرکت نبود ولی در حال حاضر نرم‌افزار بومی به همت جوانان کشور در مراحل استقرار است. و جدیدترین نسل تابلوهای RTU با کمک شرکت دانش بنیان در شرکت پارس سوئیچ مستقر شد.

جوادی تصریح کرد: امروز به همت جوانان ایرانی نرم‌افزارهای آمریکایی کنار گذاشته شده و نرم‌افزار بومی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

مدیرعامل توزیع برق استان زنجان به نصب سکسیونر با تابلوهای RTU اشاره کرد و افزود: به منظور فرمان پذیر کردن کلیدهای قدرت (سکسیونرها) ده دستگاه از محل خریدهای منطقه‌ای تحویل و نصب شده است. سه دستگاه سکسیونر توسط شرکت دانش بنیان در مرحله ساخت است و به زودی مراحل آزمایش میدانی آن انجام می‌شود و ۸۰ دستگاه RTU و سکسیونر فرمان پذیر از محل خرید منطقه‌ای تحویل خواهد شد. تا دو سال آینده کل تابلوها را که مقر هوشمند سازی و فرمان شبکه است را ارتقا خواهیم داد.

جوادی با اشاره باینکه شاهد رشد مصرف ۱۷ درصدی برق بودیم ادامه داد: در تابستان با اکثر مشترکین صنعتی تفاهم‌نامه منعقد کردیم.

وی با اذعان به اینکه زمستان امسال شاهد نا ترازوی تولید و مصرف هستیم ادامه داد: تنها در تزریق سوخت به نیروگاه‌ها با مشکل مواجهیم.

طرح حمایتی برای خانواده‌های کم برخوردار موضوع دیگری بود که جوادی از آن به‌عنوان پروژه مهم در حجم بسیار بالا اشاره کرد و گفت: سهم زنجان ۳ هزار نیروگاه خورشیدی ۵ کیلوواتی است که همکاری ادارات مربوطه را می‌طلبد.

وی به بازگشایی معبر کنار پادگان اشاره کرد و افزود: کارهای فنی تأمین روشنایی معبر انجام شده و ۶۵ میلیارد ریال با همکاری شهرداری برای تأمین برق این پروژه هزینه شده است و در حال حاضر در صد نصب زیبایی‌های این معبر هستیم. احداث ۱۱ نیروگاه خورشیدی از مهر ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به ظرفیت ۳۴۲ کیلووات از دیگر اقداماتی بود که مدیرعامل شرکت توزیع برق از آن سخن گفت. این مسئول با بیان اینکه مدیریت اجرای پروژه سلول‌های خورشیدی برای خانوارهای تحت حمایت برای سال جاری در دستور کار است ادامه داد: ۳۰۰۰ خانوار برای استان زنجان هدف‌گذاری شده

مدیرعامل توزیع برق

استان زنجان گفت: ۱۱

نیروگاه خورشیدی با

سرمایه‌گذاری بخش

خصوصی به ظرفیت ۳۴۲

کیلووات احداث شده است.

پیام جوادی با بیان اینکه

چشم‌انداز برنامه راهبردی

شرکت در سال ۱۴۰۴ صفر

درصد مراجعه حضوری و

۱۴۰ دقیقه میانگین خاموشی هر مشترک در سال

است اظهار کرد: در تلاشیم که میزان تلفات را به ۴

درصد برسانیم.

وی با بیان اینکه حجم شبکه‌های برق ۱۴ هزار ۷۵۵

کیلومتر است گفت: حجم شبکه‌های ما در مقایسه

با چهار سال قبل ۱۴ برابر شده است. ۴۹۷ هزار

مشترک در استان وجود دارد و ۷۵ درصد برق تولیدی

در بخش مولد است. طول شبکه کابل خود نگهدار

۰۴/۳۰۹۵ است و تا اردیبهشت سال آینده هیچ شبکه

سیم لخت در شبکه نخواهد بود. وی با تأکید بر اینکه

مشترکین سنگین و صنعتی به کنتورهای فهایم مجهز

هستند گفت: بر این اساس ما جز استان‌هایی بودیم

که به‌عنوان شرکت موفق از پیک تابستان عبور کردیم.

پیام جوادی

بیمه پدنه کیلومتری

5
km

12
km

8
km

گروه تولیدی
بازرگانی
ثقفی

Saghafi Trading Group Inc.

بازار مس

www.bazaremes.com

سایت اینترنتی خرید و فروش کابلهای مسی

همه چیز مطلوب شماست قیمت، کیفیت، شرایط

لطفا جهت کسب اطلاعات بیشتر
به وب سایت ما مراجعه فرمایید

www.kmbs.ir

www.bazaremes.com

دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب،
خیابان سعدی شمالی، خیابان برادران
قائدی (هدایت) خیابان گودرزی، نبش
کوچه حاجی بابا شمیرانی، پلاک ۴۳

شماره واتس آپ

09391080268

تلفن تماس

021-74463000

KPSC

کیمیا پلیمر صبا (سهامی خاص)
KIMIA POLYMER SABA

سالن ۳۸ غرفه ۶۷۰

GILROD

COPPER^{ROD} MFG

تهران، بلوار آفریقا، خیابان ناهید غربی، پلاک ۱۲، طبقه سوم

تلفن: ۰۲۱۲۲۰۳۹۰۷۸-۸۱ کدپستی: ۱۹۶۷۷۷۳۴۱۶

